МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВIАШАГIКХЕТА!

ЕРА, 15 ДЕКАБРЬ 1966 шу № 150 (4318).

Мах 2 кап.

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIайн обкома Нохч-ГIалгIайн АССР Лакхехьарча Советен Министрин Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета Пленумах бола

ИНФОРМАЦИОННИ ХОАМ

1966 шера 13 декабрe ший болх дIахо беш хилар КПСС Центральни Комитета Пленум.

ЦК Пленумо йийцар «Дунен халкъашта юкъерча СССР политикахи коммунистически болам кхотабар духьа КПСС-о лоаттабеча къовсамахи» КПСС ЦК Генеральни секретара нов. Л. И. Брежнева яь доклад.

Пренешка къамаьлаш дир нн. Д. А. Кунаева—Казахстана Компарте ЦК хьалхарча секретара, Н. Г. Егорычева — КПСС Московски горкома хьалхарча секретара, П. Е. Шелеста — Украина Компарте ЦК хьалхарча секретара, В. С. Толстикова — КПСС Ленинградски обкома хьалхарча секретара, А. П. Шитикова — КПСС Хабаровски крайкома хьалхарча секретара, Ш. Р. Рашидова — Узбекистана Компарте ЦК хьалхарча секретара, А. А. Гречкос — СССР оборона Министра хьалхарча заместитела, В. В. Гришина—ВЦСПС председатела, И. И. Бодюла — Молдаве Компарте ЦК хьалхарча секретара, М. В. Келдыша—СССР Iилмай Академе президента, Т. Усубалиева — Киргизе Компарте ЦК хьалхарча секретара, А. А. Громыкос — СССР кхьча мехкашцарча гIулакхий министра, П. М. Машерова — Белоруссе Компарте ЦК хьалхарча секретара.

ЦК Пленумо массава раьза а волаш соцам тIаийцар «Дунен халкъашта юкъерча СССР политикахи коммунистически болам кхотабар духьа КПСС-о лоаттабеча къовсамахи».

ЦК Пленумо ладийгIар СССР Министрий Совета Председатела заместитела, СССР Госплана председатела нов. Н. К. Байбакова «1967 шера СССР халкъа боахам дегIабоалабара Паччахьалкхен плана проектах», СССР финансай министра нов. В. Ф. Гарбузова «1967 шера йолча СССР Паччахьалкхен бюджетах» яьча докладашка.

Цу дешаех лаьца боаггIаш бола соцам бир ЦК Пленумо.

Пленумо КПСС ЦК секретаралла хержар нов. М. С. Соломенцев.

Цу тIехь ший болх чакхбалийтар КПСС ЦК Пленумо.

Дунен халкъашта юкъерча СССР политикахи коммунистически болам кхотабар духьа КПСС лоаттабеча къовсамахи бола

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТА ПЛЕНУМА СОЦАМ

«Дунен халкъашта юкъерча СССР политикахи коммунистически болам кхотабар духьа КПСС лоаттабеча къовсамахи» КПСС ЦК Генеральни секретара нов. Л. И. Брежнева яьча докладага ладийгIачули из йийцачули тIехьагIа КПСС ЦК Пленумо СОЦАМ БУ:

ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРЧА ПОЛИТИКАИ ДУНЕН КОММУНИСТИЧЕСКИ БОЛАМЕИ ДАЬКЪЕ ПАРТЕ XXIII СЪЕЗДО ОТТАБАЬ НИКЪ ЧАКХБАККХАРА ТIАБЕРЗАБАЬ ЦК ПОЛИТБЮРО ПОЛИТИЧЕСКИ НИКЪИ ПРАКТИЧЕСКИ ГIУЛАКХАШИ ДЕРРИГАШ А ДИЗЗА А КЪОАБАЛДЕ.

Пленумо белгалдоакх, империализма агрессивни низашта духьала къовсам а лаоттабеш, тайп - тайпара социальни строяш йола паччахьалкхенаш машаре яхара ленински никъ леррагIа чакх а боахаш, КПСС ЦК-аси Советски правительстваи вай мехка дунен халкъашта юкъера позицеш дIахо чIоагIъелга вIаштIехьдаьккха хилар. Советски Союзо деккха дакъа лоац массане а юкъара машари халкъий кхерамзлеи лорапра юкъе, паргIате, машар, социальни прогресс бахьан долаш къахьегамхоша лоаттабеча къовсама гIулакха юкъе. Цунца цхьана, дунен халкъашта юкъера гIуланхаш лертIадахарей машар чIоагIбарен накъа тIа цIенхаштера духьаленна уттаю империалистически державай, эггара хьалхарча аргIанна американски империализма агрессивни политико а хIаьта иштта ФРГ реваншистски гIозарий политико а. ДIахо а чIоагIа духьала янза яргьяц тIемага кхувдача империализма низашта а кхыча мехкий чурча гIуланхашта юкъегIертарахи тIема довнаш гIеттадарахи йолча цар политикана а.

Пленумо къоабалъю вьетнамски дешах йола Политбюрон Советски правительстваи позици, дIахо а массе оагIорахьара новкъостал даза даргдоацаш лоархI США империализма зуламерча агрессена духьала вьетнамски халкъо лоаттабеча турпалерча къовсама.

Европейски кхерамзле чIоагIъяра гIулакха боккха лоархIам а беш, Пленумо лоархIамера денхар лоархI Варшавски договора мехкий коммунистически болхлойи партей ЦК-ай хьалхарча секретарий а правительствашта керте латтарий а хиннача Варшавски Бухарестски совещанeй документаш тIа хьахьенха принципаш кхоачашъяр духьа лоаттабеча къовсамах.

ЦК Пленумо къаьстта белгалдоакх, дунен социализма система кхотаеннеи низ болаш хулга чIоагIдар, социалистически паччахьалкхенашта юкъе цхьана леладу политически экономически гIулакхаш дегIанхувлар, болхлой класса дунен халкъашта юкъера солидарность чIоагIъяр, колониальни Iазапаи неоколониализманеи духьала къовсам лоаттабеш дола халкъаш хьаллацар, къамий кортамукъален низашцара барт-цхьоагIо чIоагIъяра тIаберзабаь никъ нийсса чакхбахар хIанзарча дунен халкъашта юкъерча хьалашка, цIаккха а ца хиннача тайпара, лоархIаме хилар.

ЦК Пленумо бизза къоабалбу КПСС-ай Китай Компартенаи юкъерча, Советски Союзаи Китайски Халкъа Республиканаи юкъерча гIулакхий даькъе Политбюроси Советски правительствой дIахьош бола никъ а практически гIулакхаш а. Укх тIеххьарча хана Китае хиннача событеша, КПК ЦК XI пленума решенаша теша ду, Мао Цзэ-дунеи цун группаи великодержавни, антисоветски политика кердача, кхерамерча фазага кхаьча хилара. КПК кIанзарча кулгалхоша дунен халкъашта юкъерча арене дIахьош бола никъ, социалистически мехкий хьакъехьара цар политика, вай партенеи советски халкъаи духьалара моастагIал дола кампани, дунен халкъашта юкъерча коммунистически боламе барт эгIабеш дола гIулакхаш — из долла хIама марксизмаца - ленинизмаца юкъа цхьаккха а хIама долаш дац. Цу тайпарча политико, цу тайпарча гIуланхаша зе ду социализма, дунен халкъашта юкъерча болхлойи коргамукъалени болама хьаштаьа, кийтаски халкъа шийна нарагIдаьннача социалистически хIамашта, объективно новкъостал ду империализмана.

ЦК Пленумо бакъду Китая Компартеца, Китайски Халкъа Республикаца деттагIали интернациональни солидарности лелаяра тIаберзабаь вай парте никъ чIоагIа хилар. Цунца цхьана, хIанзарча китайски кулгалхой антиленински уйлаши великодержавни, националистически никъи хьадамболаш хьагучабахалза, марксизм - ленинизм лераяза, 1957 а 1960 а шерашкарча Московски совещанешка оттабаь генеральни никъ лорабар духьа лоаттабу къовсам чIоагIбанза баргбоацаш лоархI Пленумо.

ХIанз эттача хьалашка кхы а боккхагIча лоархIаме хулаш боагIа марксизма - ленинизма, пролетарски интернационализма принципальни ларда тIа еррига коммунистически болхлойи партеш кхотаяр духьа лоаттабу къовсам. КПСС ЦК дIахойт партеша шоайла вIаши юкъе консультацеш еча хана дика кийчъяь хила езаш йола коммунистически болхлойи партей шиъаний керда дунен халкъашта юкъера совещани кра аьттув бола хьалаш вIаштIехьдоалаш латт хIанз яхача вемарашха йолча марксистско-ленински партешта кхетар ше хьаллоацаш хилар.

КПСС ЦК Пленумо партийни организацеш, Советски Союза берриге къахьегамхой тIахьех цар шоай бернатерча къахьегамца мехка экономически тIемеи низ кхы а дукхагIа совбаккхара, КПСС XXIII съезда программацеи решенешцеи белгалъяь коммунизм хьалъяра сийлахь - йоккхий планаш толамe кхоачашъяра, Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революце сийлахьча шовзткъе итт шу дизара баха боагIача тайпара накъабахара.

СОЛОМЕНЦЕВ МИХАИЛ СЕРГЕЕВИЧ — КПСС ЦК СЕКРЕТАРЬ

1913 шера ахархочун дезале ваьв, эрсе, 1940 шера денз КПСС член ва, образовани лакхера я — Ленинградски политехнически институт йистеьккхай.

1930 шера денз — колхозхо, 1940 шера денз институт йистеьккхачул тIехьагIа, завода мастер, цеха начальник, ЦК парторг, керттера инженер, директор, 1954—1957 шш. — КПСС Челябински обкома секретарь, тIаккха шоллагIа секретарь. 1957 шера денз — Челябински совнархоза председатель. 1959 шера денз парте Карагандински обкома хьалхара секретарь, Казахстана КП ЦК шоллагIа секретарь. 1964 шера денз — КПСС Ростовски обкома хьалхара секретарь. 1966 шера денз — КПСС ЦК еза-йоккхача промышленноста отдела заведующи.

СССР Лакхехьарча Совета депутат. Союза Совета законодательни предположенеи комиссе председатель.

Советски Союза орденаши медалаши тийннай совгIата.

1967 ШЕРА СССР ХАЛКЪА БОАХАМ ДЕГIАБОАЛАБАРА ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ПЛАНАХИ СССР ПАЧЧАХЬАЛКХЕН БЮДЖЕТАХИ БОЛА

КПСС ЦК ПЛЕНУМА СОЦАМ

1967 шера СССР халкъа боахам дегIабоалабара Паччахьалкхен планеи СССР Паччахьалкхен бюджетеи проекташ керттерча даькъе къоабалъе.

Советски Iаьдала 50 шу дизара сийна

КЕРДАЧА ТОЛАМАШКА

ХАНАЛ хьалха кхоачашъергья пятилетка хьалхарча шера задани—из лозунг каралаьца къахьегаш ба Грозне мехкдаьтта чакхдоахараш, химикаш. «Грознефтехимзаводы» яхача объединене ерригача предприятешка укх тIеххьарча деношка кхы а чIоагIагIа яьржай тIаийца социалистически декхараш тIехкхоачашдара йола социалистически яхь. Укх шера цхьайтта бетта дика къахьийгар мехкдаьттахоша. Дог гIоздоахаш да предприятей хьокхамаш. Еррига продукци арахецара задани нийс ди ханал хьалха 102,9 процент кхоачашйир объединене предприятеша. Соахкарча шера укх ханаца нийсдича из хул 109,8 процент. Массехк миллион сом гаргга маьха продукци арахийцай планал совгIа, ши миллион гаргга сом кходаьд продукцега дIалодар лохдарах. Из да бедал, материалаши реагенташ мамогга дикагIа пайда эцаш, кхомбеш дIаахийтарах даьнна беркат. Планал совгIа Даьхенна деннад итташ эзараш тоннаш автобензинаш, дизельни долгор, даьтташ, парафинаш, этилови синтетически спирт, кхыйола продукташ. Социалистически яхье баьннача юкъе хьалха латт КПСС XXIII-ча съезда цIерахча Грозненски крекинг - завода коллективи вай республика йоккхача химе корта — Грозненски химически комбинати. Цу сийлахьча шин коллективо Ерригсоюзни социалистически яхье вIаштта диаза яьккхай СССР Министрий Советеи ВЦСПС-еи карара - кара тела Цlе Байракхи хьалхара ахчан премеши. Цу предприятей новаторашеи специалисташеи дика совгIат кийчдаьдар вай конституце Денна. Иштта химкомбината къахьегамхоша ткъестлагIча ноябре цхьайтта бетта задани кхоачашйир, хIаьта полиэтиленови цеха коллективо кхоачашйир шера задани. Юбилейни 1967-ча шера чотах къахьегаш я крекинг - завода нов. И. П. Овсянников керте латтача № 1/2 йолча установка коллектив а.

Дог гIоздоахаш да коммунистически къахьегама Грозненски нефтемаслозавода толамаш. 105,5 процент кхоачашъяьй цу завода коллективо еррига продукци арахецара цхьайтта бетта задани. Лакха производственни хьокхамаш дахарах мехкдаьттаи химически промышленноста Министерстваи профсоюза ЦК-си кхоалагIча квартале Ерригсоюзни яхье цу коллектива хьожайир шоллагIа моттиги шоллагIа ахчан премии. Цу лакхача совгIато кхы а айдир завода болхлойи специалистийи хьинар.

Дика производственни хьокхамаш даьхад объединене кхыча предприятеша а.

ХIанз еррига коллективаш шерра социалистически яхь йоаржаь Октябра 50 шу дузача денней В. И. Ленин ваь 100 шу дузача денней шоай совгIаташ кийчдеш я.

В. РУДАЕВ,
«Грознефтехимзавод ы» объединене производственни отдела начальник.

ЦIАЬКХА А БРАГУНСКИ МАЙДА ТIА

Массанена дагадоагIа КПСС XXIII-ча съездо болх беча денощка Правобережни мехкдаьтта-промыслови управленерча нов. А. В. Брушневский керте латтача бригала коллективо толам баьккха. Брагунски майда тIа эггара хьалха «докха» мехкдаьтта даьккхар цар. ХIанз цу майда тIа дукха ха ялалехьа мелови тIоанашкара мехкдаьтта тела йолалургья № 35 йола скважина. «Старогрознефта» гIишлой-монтажни управленера прораб Р. Лукашин керте латта слесараш-монтажникаш кийчо еш ба цу гIулакха. ДIаоттаяьй мехкдаьттацара газ хьакъестаю трапаш, заторни емкосташ, ши километр йIаьха № 34 йолча скважина сборни узелга кхаччалца мехкдаьтта провод йиллай. Укхазара из дIаухаргда «Старогрознефта» мехкдаьтта паркашка.

125—130 процент кхоачашъю ден норма монтажникий бригадира И. Спицелоза, монтажника С. Москалева, газоэлектросварщика А. Монастырске, изолировщикаша Д. Автукуримова, О. Бодалова, кхычар а.

Шоай толамаш цар хетаду Октябра юбилейна.

А. ТИЩЕНКО,
тха штате воаца корр.

РАПОРТ ЛУ

Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода дукхагIйолча цехаша кхоачашъяьй укх шерара план. Царех укх денощка дIакхийттай цхьаькха а ши цех. ЦхьайтталагIча декабре кхоачашйир сийрда мехкдаьтта продукци арахецара задани № 3 йолча нов. Г. Я. Хабасахалова керте латтача цеха коллективо. Укх ханнаца цу цеха технологаща продукцега дIалодаь лохдарах кходаьд 50 эзар сом.

Ди тIехьагIа кхоачашйир шоай задани № 4 йолча нов. В. З. Куравина кулгалдеча коллективо а. Хьалха латтачарна юкъе я №№ 1, 2, 8 йола установкаш.

Л. ФОМЕНКО,
тха штате йоаца корр.

КАРАГIДАЬННАРЕХ КХОАЧАМБАЦ

Халкъа боахама мухь дукхагIа дIа-юха баьхийтара шоай хьинар кхо ца деш къахьег Грозненски вагонни депо коллективо. Шерра социалистически яхь йоаржаьча депо цехаша, участкаша денгара денга лакхлу доаха къахьегама толамаш. Цига укх шера цахаддаш хьалха латташ хьайоагIа Стеганцев Анатолий керте латта паровозий чархашта ремонт еча цеха коллектив. Шера план 2-ча декабре кхоачашъяьй цеха болхлоша, планах лаьрхIачул совгIа ремонт яьй эзараш йолча чархашта. Цул дукха тIехьа ца юсаш хьайоагIа цунца яхь лелаеча Гадван Николай Ивановича кулгалдеча промывочно-пропарочни цеха коллектив. ПхелагIча декабре денз тIадоагIача шера чотах къахьег цо. Арахецача продукцега дIабеда мах 2,5 процент лох а беш, хIанзалехьа паччахьалкхенна кходаь ахча 111 эзар сом да.

КарагIдийннарех кхоачамбаь Iеш яц шаккхе цеха коллектив. Сийлахь-йоккхача Октябрьски революце 50 шу дузача денна сийленца накъабахара къахьегама темпаш кхы а лакхъеш болх беш ба уж.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

ИйслагIа шу да Джамалдинов Зоврбик Урус - Мартана района «Горец» яхача совхоза йиъллагIча отделене № 1 йолча ферма скотникалла болх беш вола. Хьайбаш диза хиларга хьежжа мара лакхъяла йиш яц царгара йоаккха шура. ХIара ши ди массаза доала хувцар Джамалдинов Зоврбика доахан доажаду даьгIенаш.

Чусовцадаьд доахан. ХIанз а тIехь чIоагIа гIо ду скотника дояркашта. ХIара денна Iуйрийна пхи сахьат далалехьа дояркаша балха хьабахкалехьа доахан чудоахка помещенеш цIенъю цо.

Ферма цхьадолча хьайбашта дийттачул тIехьа барда тел, хIаьта бийсайна хьакхухьа барда шеллу. Из бIоахбе безаш хул дIайха хий а детташ. Цун дика хов шийла барда хьайбашта телаш хилча шура эшалулга, хьайбаша хIама кIезигагIа юалга.

Хьайбаш деттача хана тIахьожам лоаттабу цо доахангара еррига шура Iойккхара.

Сурт тIа: З. Джамалдинов доахан доажадеш ва. И. Плиева сурт.

РЕЙД

ХАННАХЬА ЧАКХЪЯККХА РЕМОНТ

Советски Iаьдал атта 50 шу дузача юбилейни шера лакха социалистически декхараш тIаийцад Надтеречни района боахамаша. 17 эзар тонн гаргга ялат, 1366 тонн комсаш йохка лаьрхIад Даьхенга района. Уж лакха декхараш кхоачашде атта хургдац. Деррига шоай хьинар тIадахийта къахьега дезаргда кхаш лeладеррийи механизаторийи. Ала дезаш да, дукхагIа долча даькъе цар толамаш техника лерттIа кийчъярга хьежжа хургда аьнна. Цудухьа цхьайолча совхозашка техникана ремонт мишта ю тохкаш хилар тха рейдови бригада.

«КРУГЛОВСКИЙ» СОВХОЗ

Цу совхоза 33 тракторах цхьайтта гусенични я, совхоза контора гаьна доацаш хьалха свинарник хиннача отарах цхьа бахьан йола мастерской яьй уж тоае. Мастерской аьлча а пхьоаленнеи электросваркалеи лаьрхIа зIамига ши цIалг да-кх. «Мастерской» коа хоттала латт ремонт е лаьрхIа тайп-тайпара машинаш вIашагIъьхан яханзеи. Кхо трактор вIашагIъяха йолаьча латт. «ДТ-75» марка йола трактор 10-ча ноябре денз Грозне тоабе бихьача коленчати валага хьежаш лоаттаю. Совхозе ахча дац яхаш цIабахьац из. ТIаккха «МТЗ-50» яхача трактора сцепленe муфта эш. Совхоза парторганизаце секретарь волча механика Аслаханов Оалхазара дувцачох из Грозне «Сельхозтехника» объединене я-м я, амма из эца ахча-м дац. Цхьа трактор «Сельхозтехника» районни отделене я тоае йига. Вож тракторaш хIанз а тоаеш яц.

Ховш дац совхозе йиъллагIча квартале тоаяь яккха еза еррига техника меллий. ДукхагIа долча даькъе шинкхаь сезонах мара болх бинза керда техника я совхоза яр. Цудухьа йоххалца цунга болх байта дага хила беза совхоза кулгалхой. Из гаьнадаргдац. Совхозе техника йоакхо ца еш лелаеш хилар хьахьокхаш йола факташ шийсъелар тхона. Масала, мастерской коа колдала латт керда техника. Техника дика ца йовза нах дIатIа а хувшабеш йохаю. Механизатораша Элиханов Уэайрeи Дехиев Вахеи кулгалхошта а ховш кхыча трактористa «Т-40» яхача трактора тIа хайша низ беш из лелаяр бахьан долаш цу сахьате шатун хьаэккхийтай. ХIанз двигатель ца хийцача баргбац. Цох 600 сом ахча доакх.

«МТЗ-50» яха цхьа трактор, пхиъ культиватор, шийтта сеялка, пхиъ сцепка мара кхы хIама тоаяьяц совхозе. Совхоза цхьайтта комбайн я, иштта нохараш, макхаш, культивaтораш, кхыйола техника латт кулгa тохаш. Шоаш соахка санна техникана ремонт ца яйта дагабеце оарц даккха дезаш да совхозера хьал.

«НАДТЕРЕЧНЫЙ» СОВХОЗ

Совхоза 51 трактор ах укх шера йиъллагIчен 1967 шера цхьоалагIчен кварталашка тоае езараш цхьайтта трактор я. Царех кхаьннена капитальни ремонт эш. Укх квартала планах тоае лерхIаш хиннача совхозе пхе трактора ремонт яьй. ХIаьта кхо трактор «Сельхозтехника» районни объединене ремонт е дIаоттаяьй. «Тхоай вIалла ремонтни база яларе цига югаргъяцар оаха уж», — йоах совхоза керттерча инженера нов. Заерко. Духхьала зIамига пхьоалеи автомашинашта яь кхоалеи мара кхы ремонтни помещени яц совхозе.

ЙиъллагIча квартале пхиъ автомашина тоаьй совхозе, планах лерхIаш хиннараш йиъ мара еце а.

Ийс комбайнах шиъ я ремонт эшаш. Культиватораш болх баь йоаллаше тоае болабеннабар механизатораш, цудухьа уж ерригаш а хIанз кийча я. 22 сеялках итт январе тоае дага ба укхаза, вожаш цIена я.

ХIанз тоаеш йоаца еррига техника профилактике латт. Царна даьтта хьекхад, тIера хьаьхьай зIанараш, тIехкараш.

Цу совхоза ший ремонтни база йоацилга гучадаьлар рейдови бригада, «Сельхозтехника» объединене ремонт мишта ю хьежар.

Цу объединене мехмастерской ремонт еш «Надтеречный» яхача комсаш лелаеча совхоза «Т-40» маркаx йола кхо трактор латт. Уж 6 декабре хьайоалаяьй мастерской. ХIанз вIашагIйоахаш я уж. Уж тоаяь яхара эшаш йола запасни оатхалаш йолаш яц «Сельхозтехнике». Шоаш кхы а дефектни ведомосташ оттадаь доацаше царна капитальни ремонт е езаргья, йоах мастерской заведующе. ХIаьта совхоза кулгалхоша е еза яхар, текущи ремонт я.

Уж йоацаш «Новогорский» яхача комсаш лелаеча совхоза «ДТ-54» яха трактор латт укхаза. Уж ремонта дIаоттаяь ши кIира даьннад, хIаьта а вIашагIъяьхаяц. Дефектни ведомосташ оттаданза да.

Ах бутт баьннаб Дадаев Iумар «С-100» яхача шийтта трактора ремонт е атта. Из трактор «Сельхозтехника» ший я. Трактор вIашагIйоаккхаш ва на. Чархаш тIара гусеница Iояккхара автоген эшар. Из йолаш я мастерской. Автогена ах сахьата мара бе болх бац цига. Дийнахьа сарралца трактора гонахьа кхийсте чувода Iумар.

«Сельхозтехника» мастерской токарни, слесарни балхашкара дIаиккхача вожаш кулгашца ду ремонтникаша. Кхыметтел йолаш йолча механизацех а пайда эцаш бац укхаза. ДIадахача шера денз болх ца беш латт механически оатхалаш юла установка. Цунна эшаш хIама дац. Двигателашта обкатка ю стенд а латт пускатель йоацаш бIаьстан юххье денз пайда ца эцаш. Цул совгIа цIена фрезерни станок я мастерской 1964 шера ийца. Из хIанз а болх ца беш латт.

Ткъеста саг ва мастерской хIанз болх беш. Царех кхоъ слесарий къона гIончаш ба. Нагахьа санна йолаш йолча механизмех пайда эцаш цу наьха болх къахьегам нийса вIаштIехьбаьккхача шийна тIалатта декхараш кхоачашде низ кхоачаргбар «Сельхозтехника» объединене.

Лакхе дийца кхоачамбоацараш хилар бахьан долаш йиъллагIча квартале планах тоае езаш хиннача 29 тракторах объединене ремонт яь арахийцараш ялх мара яц.

Боккъалдар аьлча ремонт е техника боахамаша хьа ца йоалаеш а хиннай «Сельхозтехнике». Еха латтача техника шоай производственни база еце а халла мара «Сельхозтехнике» тоае хьакхувлац совхозаша тракторaш, кхыйола техника. ХIана аьлча «Сельхозтехнико» хIанзалца шоашка хьайоалаяь техника даим гоаю. ДIахо раьза бац боахамашка ремонтах, шоашкара дIадоахача маьхех. Уж лакха да. Ремонтни балхаш кулгашца деш хилча кхыча тайпара из хила йиш а яц.

«Сердало» газета рейдови бригада: В. АБУБАКАРОВ, «Кругловский» совхоза механизатор; З. МАМАКАЕВ, районни газета болхло; С. МАЙСИГОВ, тха собкор.

ЙОЛАШ Я ШЕРА ПЛАН

Химкомбината цхьаькха а шин цеха коллективо хоам бу шера задани кхоачашъярах. Спирта шоллагIча очереда № 111 йолча нов. Олифер керте латтача цеха коллектив шийтталагIча декабре кхоачашъяь яьннай шера задани. Цу цеха хьалха латтача сменашта юкъе я Костива, Антонова сменай коллективаш. Дика къахьегарца белгалбаьннаб боккхагIбола аппаратчикаш Алабин, Скворцов, Кормиленко, Конобеева, боккхагIбола машинисташ Жовнер, Мусатов, Игнатенко, слесараш-ремонтникаш Семкин, Глухов, Страздин, КИП-а воккхагIа вола ремонтник Левченко, кхыбараш а.

Цу дийннахье кхоачашйир шера задани синтетически дубителаш еча № 170 йолча цеха коллективо а.

Н. НОСТЫРИНА,
планови отдела инженер-экономист.

РЕСПУБЛИКА ФЕРМАШКА

Паччахьалкхенга шура, фуаш, тха дохкара шера план ханал хьалха кхоачашъяьй республика хьайбаш леладеча фермай болхлоша, хIаьта дулх дохкара план кхоачашъяра гарга а ба.

Еррига тайпа хьайбай продукташ йохкара шера план кхоачашъяьй Ачхой - Мартана, Наурски, Сунженски, Урус - Мартана районий боахамаш. Хьайбай продуктивность лакхъяра дика хьокхамаш даьхад укх шера дукхача боахамаша.

Цхьабакъда, тIеххьарча хана дукхача боахамашка кIезигъеннай шура.

Декабра хьалхарча декаде шура дIаийеча пункташка ерригача республике духхьал 1409 тонн мара шура дIачуеннаяц. Из 124 тонн кIезигагIа я дIадахача шера декабре хьалхарча декаде дIаеннячул. Дикка кIезигъеннай шура Ачхой - Мартана, Шаьла, кхыча районий боахамашка. Соахкарчул дукхагIа доакъар Iалашдаьд укх шера, хIаьта а хьайбай продуктивность лохлу.

Хьайбаш дикагIа Iангара дахара кхоачашдаьза даргдоаца дешаш тIехьа ца доахаш кхоачашдар дIадех хьайбаш чусоцадаре — хьайбаш помещенешца. хица Iалащдар, уж ханнахьаи дикагIаи доалъарца кхаабилга.

Iа — хьайбаш леладерашта эггара бехкенхамера ха я. Юбилейни шера лакхара хьокхамаш даха вIаштIехьдаргда республика хьайбаш леладераша низ, хьинар ца кхедеш тIагIертта къахьеге, хьайбаш дика Iангара доахе.

1966 ШЕРА 10-гIа ДЕКАБРЬ ТIАКХОАЧАШ ПАЧЧАХЬАЛКХЕНГА ХЬАЙБАЙ ПРОДУКТАШ ЙОХКАРА ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШЪЯРАХ ЙОЛА СВОДКА

(шера плана проценташца)

Районаш	дулх	шура
Ачхой-Мартана	100,1	103
Ведана	98	133
Грозненски	99,4	102
Гудермесски	91	112
МалгIабика	96	109
Надтеречни	98	98
Наьсарен	83	111
Наурски	103	124
Ножай-Юрта	106	117
Советски	51	100,2
Сунженски	100,3	101
Урус-Мартана	116	113
Шаьла	94	99,6
Шелковской	98	108
Еррига республике гIолла	98	106

АГИТАТОРАШ БОЛХ БЕШ БА

Дика къахьег укх шера «Алханчуртский» совхоза хьайбаш леладераша. КПСС ЦК мартовски Пленума исторически решенеш толаме кхоачаш а еш, дулх дукхагІа доаккхаш а паччахьалкхенга доххаш а ба алханчуртцаш.

Соахкарчул дукхагІа доккаргда совхозо дулх укх шера. Итт бетта задани 112 процент кхоачашъяьй оаха. Дулх дукхагІа тІаккхетийтара, доакъараш кхом беш дІаахийтара чотах 500 эзар сом гаргга пайда баьб.

Из толам боаккхача дакъа лаьцад тха агитатораша, уж тха массайолча производственни участкашка къахьегаш а ба. Шоай хьокхамца, дешаца совхоза болхлой оарцагІбоах цар боахама хьалхашка латта декхараш толаме кхоачашдара.

4—5 бетта лакхача лоамашкарча даьгІенашка доахан доажаде бахе коллективаца боацаш хул тха скотникаш. Оахош уж лоамашка хьалбохийтача хана оаха уйла тІайохийт царна юкъе бергбола массово-политически болх вІаштІехьбаккхара деша.

Ер массехклагІа шу да хьайбаш леладерашца цхьана зоотехник Льянов ТІахІир лоам уха. Цо техникум йистеяьккхай, балха опыт йолаш, текущи политиках дика кхеташ, литература геттара дукха дешаш ва из.

Цудухьа, хьайбаш леладерашта юкъе болх бергбола агитатораш оаха чІоагІбеча хана эггара хьалха цІи яьккхар ТІахІира. Агитатора сийлахьча декхарех дика лоархІаву Льянов. Хала никъ а болаш, говраца готтигача наькъа такилгашка гІолла гаьнна ваха веззашехьа а, лоамех кІал а вувлаш скотникаш болча ух из царга хан-ханнахьа газеташи журналаши дІакхоачадар духьа. Дийнахьара болх чакхбаьнначул тІехьагІа гІад а бахе ладувгІ цунга хьайбаш леладераша. Цо дика яхь вІашагІъеллай скотникашта юкъе, хан-ханнахьа арахец «Молни» яха газет.

Зехьа дайнадац агитатора хьийга къа. ДаьгІенашка доахан мел дажача хана цхьаккха бежан тІера даьннадац, дика тоаденна а долаш цІа даьхкад лоамара доахан, лоаман даьгІенашка доахан доажадарах совнагІа 155 тонн дулх хиннад совхоза, хІаьта из дуккха а дукхагІа да планах лийрхІа хинначул.

Массехк шу да коммуниста Рахимов Хьамида йиъла гІча отделене хьакхарч лелаерашта юкъе агитаторалла болх бу. Из доакъараш тІаккхухьаш механизатор, свинарникашкарча механизмашка хьожаш ва. ХІаьта цуна массаза а ха корайоагІа шийн новкъосташта вай мехкара а доазол дехьара а событеш дІайовзийтара. Цул совнагІа, хьакхарч лелаерий яхьа итогаш а ю Хьамида хан-ханнахьа.

Массаза а цунга хул хІара свинарка шийн декхараш мишта кхоачашду хьахьокхаш йола даннеш. Шийн беседашка цо массаза а белгалбоах къахьегаме хьалха латта нах, царгара хьокхам а эцаш болх бара тІахьех цо тІехьабусараш.

ЧІоагІа маьхера гІулакх да, Хьамида шийн беседаш еча хана хьакхий дулха центнер яккхарга хІара доарка дІа мел фу дода дувцаш, продукци яккхарга дІабодача маьха кІоарга анализ еш хилар.

Цудухьа цхьа бахьан доацаш дац из ферма совхозе дикагІчарех хилар. Паччахьалкхенга дулх дохкара шера план ийс бетта кхоачаш а яь, хІанз хьатІадоагІача шера чотах къахьегаш ба ферма хьайбаш леладераш.

ДикагІа бола водителаш бувцача хана эггара хьалха совхоза къоначa водителa коммуниста Шадиев Бахьаудина цІи йоаккх. Бахьаудинагара машин доахан дІа-юха кхувлаш я, гаьна наькъа аха везаш хул из. ХІара из гараже юха цІа массаз кхоач водителашта хов Бахьаудина шоашта сакъердаме хІамаш дувцаргдолга, технически кердадараш дІахьаргдолга.

Агитатор водителий коллектива юкъе де а доагІаш сий деш ва цо дика чулоацам бола беседаш еш, газеташ, журналаш дешаш хиларах хинна ца Іеш, шийн болх цо дика лелабеш хиларах а. Капитальни ремонт йоацаш 100 эзар километр никъ баьб цо шийн автомашинаца, массаза а лелаш хул цун машин. Нагахьа санна эшаш моттиг хилча массаза а новкъоста гІулакха оарцагІвоал из. Мукьаш дІа-юха увзара заданеш хІара бетт - бетта тІехкхоачашъю коммуниста Шадиева. Цудухьа зовне, дог тешадеш ек агитатора оаз.

Новоредантски школе хьехархо йолаш болх беш я Мурадова Зинаида Сергеевна. ХІаьта № 3 йолча хьакхий ферма болхлошта дукхагІа йовз из агитатор хиларах. Шийн балха тІара мукъаьнна ха кІезига йоллашехьа а, из кхоаю свинаркаш болча яха, царца коллектива гІулакхех, кхувш йоагІача тІехьенна кхетам баларах лаьца къамаьл де. Итт цІа вІашагІа а кхийте сайренашка из ярга сатувсаш хул, хІаьта из массаза шийн ханнахьа яй хьаотт. Совхоза болхлочун цІагІа агитатор хІара массаза йоагІа цига дІаьхха къамаьл хул советски наха космически ареш караерзаеча доахача толамех, юбилейни шера мехка хьалхашка латтача кердача декхарех, хІаьта иштта дезала юкъе бераш хьалкхедарах.

Шоай участкашка дика болх бу агитаторaша Даргиева Тамарас, Темербиев Мохьмада, Халухаев Эскарха, Дикаев Лаьчас, дуккхача кхычар.

И. БАРАХОЕВ,
«Алханчуртский» совхоза парт-бюро секретарь.

Краснодарски край. Российски Федераце художникий Союзо живописа, графика, скульптура бІаь совгІа произведени еннай Курганински районерча «Кавказ» колхоза совгІата лаьрхІа. Культура Двореце хьайийлай художественни музей. Цун залашка хьагойташ да дикагІболча мастерий сурташ. Музее вІашагІъеллача студе Іомалуш 30 самодеятельни художник ва.

Сурта тІа: «Кавказ» колхоза культура Дворец.

Е. Шулепова сурт.
ТАСС фотохроника.

Каракалпански АССР. Шерра хьалъе йолаяьй Тахиаташски ГРЭ-а кхоалагІа аргІа. Из болх бе. Йолаялийтарца 2 бІаь эзар киловаттага дІакхоачаргба станце беррига низ. **Сурта тІа:** ей вІашагІболлаш латт.

А. Ходакова сурт.
ТАСС фотохроника.

БУРУВДЕТТАРИЙ МАСТЕР

ЭЗАРИ ийс бІаь шоватъкъен дийтталагІча шера гуйре. ІажагІа дувхар Іодежадар гаьнаш тІера. Арен балхаш йистедаьха чубийрзабар колхоза механизатораш а. Бакъда, чуберзанза бар Шолжа довкъашкара Іалама рузкъа лехараш — мехкдаьтта токхараш. Шийла яр аьнна, е хотта бар аьнна бІу ца къожабеш дІакхухьар цар къахьегама вахта. Вешта кхыча бесса хила йиш яцар из. Карабулакера мехкдаьтта гучадаккхара доккхий декхараш дар царна хьалхашка лаьттараш. Шолжа довкъашка гІолла дукхагІа хулаш яр буровой вышкаш. Карабулак яха дош вай металла даьккхача «Іаьржа хьаст» яхилга да, цу «хьастара» «Іаьржа дошув» доагІаш дола никъ сихагІа билла ловш вар царех хІаравар. Цудухьа дира къовсам лоаттабеш эшайора хьалхашка нийслуш йола халонаш, кхоачамбоацараш. СихагІа кхача гІертар дагалаьттачунга — мехкдаьттага. Кхача а гІертар кхача а кхаьчар. Цу шера номер 10 йолча скважина лохерча Майкопски тІоанашкара мехкдаьтта кІедж техар. Из дар промышленни мехкдаьтта. ХІаьта из толам баьккхар яр мастера Печенов Алексей Карповича бригада. Цу хана денз хьа шерагара шерага дукхагІа «Іаьржа дошув» доахаш хьайоагІа мехкдаьтта промыслови управлене промысловиккий коллектив. Цар толамца кхоачашйир ворхІ шера план. ХІанз сийленца дІахьу Советски Іаьдала 50 шу дизара сийна йола къахьегама вахта. Пятилетка хьалхарча шера цхьайтта бетта планал совгІа ворхІ эзар тоннал дукхагІа «Іаьржа дошув» даьккхад промысловикаша, укх шера ийс скважина эксплуатаце дІаеннай бурув деттараша. ХІанз уж толамаш доахаш бола Сунженски мехкдаьттахой болча ваха нийсвелча, цига хиннача доккхий хувцамаша, цар къахьегамах хьахиннача лергдоацача гІулакхаша дог гІоздоах. Царца къамаьл деча хана духьала увтт цар къахьегама наькъа сурташ.

Пхи шу хьалха дар из. Цига дикагІа болча мехкдаьттахоех изде ловш ваха нийсвеннавар со. Скважинашта капитальни ремонт еча цехе вайра сона лохерча легІара сийрда юхь йола зІамига саг — Хасмахьмад. ХІаьтта балха эттавар из.

— ХьалхагІа мехкдаьтта доахача промышленносте болх баьбац аз. Казахски ССР-а Кокчетавски областе даьхал тхо, цига яцар мехкдаьтта доаккха промышленность. 1954-ча шера итт класс йистеяьккхачул тІехьагІа дІахо деша йиш йоацаш хиларах мах бара организацешка болх беш хиннав со. ХІаьта а миччахьа со болх беш вале а мехкдаьтта доахача къахьега ловш хулар со, — цу уйлаша балха воалаваьв со укхаза, — аьнна лоацца шийх лаьца дийцар сона Хасмахьмада.

Иштта хилар тха хьалхара довзар. ХІаьта бурильщика гІонча вар из зІамига саг. Скважинашта капитальни ремонт еча цехе дІадолалаьдар цо къахьегама вахар. Чоалханера балхаш дар кхоачашде дийзараш. Мехкдаьтта ца луш, е лой а кІезига мара ца луш йолча скважинашта дукха ремонт а эшар. Хала дар юххьанца хургволча бурильщика укхазарча чоалханерча оборудованех кхета. ХІаьта а ше каралаьца кердa болх дукхагІа, сихагІа Іомабе гІертар кхоалагІча разряда бурильщика гІонча. КІаьдваларах сатохар. Новкъосташа хьалха даьккхачох хІама тувла ца долийташ бизза пайда эца гІертар.

ДИКАЧА НАХАХ

1962-ча шера йиълагІча разряда экзаменаш дІалу цо. Цу шера бурильщика дешар Іомадеча кхаь бетта курсе деш, тІаккха - м аттагІа дар болх бе. ХІаьта а цунах кхоачамбац Хасмахьмада. ДукхагІа йовза гІертар мехкдаьттахой толам баккхара къайленаш, дукхагІа дешар технически литература. Из гора цеха кулгалхошта коллектива. Цхьаькха шу кхы даьлча пхелагІча разряда бурильщик хул цох. Юха а совъяккха лов говзал. Семилетка тІеххьарча шера ялхлагІа разряд лу Хасмахьмада. Цу шера городе Краснодаре буровой мастераш кийчбеча курсашка деша вохийт из. ТІехдика дешаш йистейоаккх из курс цу хьинар долча саго. Цигара цІа мавенгте а шоай цехе буровой мастералла хьожаву из. Дуккхача хана денз шийна дагалаьттар кхоачашхиннадале а шийна мастералла болх ца бубалар кхераш уйлаш йора цо. ХІана аьлча атта декхар дацар мехкдаьтта ца луш сеца латтача къаьнача скважинага юха мехкдаьтта далийтара кхоачашде дезар. Цул совгІа шийтта сагах латтача коллектива эшачунга хьажа везар наха юкъера дисциплина тоаяра оарцагІа вала везар. Уж дерригаш а кхоачашде гІерташ дІаболабир цо шийн керда болх. Цу ханна гучадаьлар цеха а управлене кулгалхошта а нов. Аушев моллагІа гІулакх шийна хьалхашка отте а кхоачашде кийча волга. ХІаьта производственни хьокхамаш-м геттара а дика дар. ХІара бетта задани 115 процент кхоачашйора цун бригадо. Ше зІамига волча хана денз балхага даьнна кулгаш кходацар цо. Шийна ховр новкъосташта дІахьехар. Иштта дика болх барах 1966-ча шера паччахьалкхен совгІат «За трудовую доблесть» яха медаль елар мастера нов. Аушевна. Цу совгІато дог гІоздаьккха кердa толам баккхара хьинар ойдаьча Хасмахьмада кхы а дикагІа къахьег пятилетка хьалхарча шера. Укх шера капитальни ремонт яь йиъ скважина промыслана дІаеннай цун бригадо. Цар юха вахара юкъейоалаяьча цу скважинаша итташ тоннаш мехкдаьтта лу. Бакъда, шоай бригада толамаш дика хиларах дог Іабаш вац къона мастер. Ерригача цеха коллективо толам баккхар лов цунна. Нагахьа санна цеха толамаш хьоахадойя уйла ца еш жоп лу цо — скважинашта капитальни ремонт яра шера план хІанзале кхоачашъяьй тха цехо, — йоах Хасмахьмада. Коммунистически къахьегама цІи яккхара къовсам лоаттабеча тха цеха коллективо 25 скважина ремонт яь промыслашта дІаеннай укх шера. Из бахьан долаш кхы тІа а бІаьш тоннаш мехкдаьтта даьккхад сунженски мехкдаьттахоша. Хьалхашка латта декхараш кхоачашдара доккха гІоду кердадараш балхашта юкъеккувларо а. Скважинашта ремонт еча дІабода мах ши процент лохбаьб цехо. Из бахьан долаш цхьайтта эзар сом совгІа ахча кходаьд. Уж толамаш доахача цеха коллектива юкъе дукха ба хьинаре къахьегаш бола нах. Царех ва буровой мастер В. П. Суходолов. Укх шера тха дикагІа волча бурильщика гІончана С. Мальсаговна еннай «Знак почета» яха орден, «За трудовое отличие» яхача медалаца белгабаьккхаб слесара И. М. Демиденко къахьегам. Цул хьалхагІа а 1966 шера къахьегама ЦІеча байракха орден еннаяр цунна.

Производстве, юкъарча вахара дакъа лоацача хьалхашка латта декхар толамца кхоачашде Іема нах ба «Сунжанефта» управленера бараш. Царца ва цехкома, промкома, облсовпрофа член вола буровой мастер Аушев а. Миччахьа ше дакъа лоаце а коммунистически дог-уйла дола кердa саг хьалкхевара гІодеш йола беседаш ю цо нахаца. Цудухьа дукха веза из новкъосташта, цхьана болх беча коллектива. ХІаьта дика доал деш хьалкхебу шийн дезал. Хасмахьмада. Кхаь бера да ва из. Балхара мукъа волча хана дезала эшачунга дика хьожаш ва из.

Ю. КУРСНИЕВ.

Соломея Нериса цІерагІча № 2 йолча Вильнюсски юкъерча школе физкультурни зал хьалъяьй. ХІанз школе деша дагІача спорте дакъа лоацача дерригача берий торо я шера миччa хана а тренировкаш е. Бераша толаме дакъа лоац городской школьникий спартакиаде. Масала, йиІигий баскетбольни команда городa 2-гІа моттиг лелаю, хІаьта йиІигийн кІаьнкийн сборни республикански командашта юкъе дукха ба № 2 йолча школера дешархой. Цу школа хІанзале мехка 20 спорта мастер веннав. Царна юкъе я ерригсоюзни дуней халкъашта юкъерчей стола тІарча тенниса турнирашка массехказа дакъа лоацаш хинна Лойма Балайшите.

Сурта тІа: баскетболисткай школа сборни команда тренировка еш я.

В. Шадрина сурт.
ТАСС фотохроника.

ПАРТИЙНИ БОЛХЛОШТА ДОЛЧА НОВКЪОСТАЛА

Кепатеха арадаьннад яхкалагІа арахецаш дола «Партийни болхлочун справочник» (Политиздат. 1966. 543 оагІув. 95 кепиг). Цунна юкъеяхийтай халкъа боахама кулгалдара, пропагандаи агитацеи, культура а Іилма а, организационно - партийни балха, советски строительства, профсоюзнии комсомольскии организацей балха дешаех йола тайп - тайпара официальни материалаш.

Дийшачоа цу сборника тІара корайоагІаргъя КПСС XXIII-ча съезда резолюцеши соцамаши, партийни пленумий соцамаш, вай парте ЦК решенеш. Цигга кепатеха да СССР Министрий Совета соцамаш, СССР Лакхехьарча Совета Президиума указаш, кулгалдара эша ВЦСПС-еи ВЛКСМ ЦК-аи материалаш. Уж деррига документаш 1964 шера февралера денз 1966 шера марте кхаччалца тІайидаь да, хІаьта царех цхьадола дакъа эггара хьалха кепатохаш да.

Книжка тІа яьха ерригa материалаш тематически разделех а хІаьта разделашта чухьа — хронологически порядках а нийсъяь я. Цо пайда эца аттагІа йиш хулийт партийни, советски, профсоюзни болхлошта хиланза яргІоацача пособе метта латтача справочниках.

Справочник дохкаш да.

СИЙЛАХЬ-ЙОККХАЧА ЮБИЛЕЙНА

Пятилетка хьалхарча шера план толаме кхоачашъяр дукха хьинар ай даь къахьегаш ба «Красный молот» завода машинашъераш. Завода коллективашта юкъе дика хьокхамаш даьхад парте XXIII-ча съезда цІерахча цеха коллективо — хІанзле а кхоачашъяьй болат лоаладераца шера йола программа. Цеха коллективо даьхача толамаца дикка дакъа лаьцар Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дизара сийна яхь дІайолаяьча стержневой отделене болхлоша.

Стержневикаша дош деннад 1967 шера задани 20 октябрь тІаккхоачаш кхоачашъе, балха нормаш 140 процент кхоачаш а еш стержнеш хьалдеш ю хало 8 процент лохъе а.

Цар дІадолалаьр могадир партомой профсоюза завкомой. Цехий партийнии, профсоюзнии, комсомольскии организацеш, кулгалхой декхарийза баьб стержещикий болам хьаллаца а яхье баькІараша кхоачашде мел лерхІар кхоачашде хьалаш вІаштІехьдаха а.

ХІанз дукха ха йоацаш болат лоаладеча цеха профсоюза отчетно-хоржама конференци хилар. Укхаза производства хьалха латтарех, новаторех, даьхача толамех дийцар, бакъда, керттера массане а уйла тІайодаш хиннар — Советий Іаьдала 50 шу дизара дикача къахьегама толамашца накъадахар.

...ТеПа тата деш я мартен, цун оаз тоаеш санна да электроболат лоаладеча пишкаша, формовочни машинаша, шихта (лоаладе кийчдаь тиша аьшк) хьатІакхухьача вагонаша, коача металл чу а долаш яьи дІахьа кхухьача кранаша ду таташ. Болат лоаладеча, формовочни, стержневой, обрубочни, формовочни масса кийчъеча участкашкара нах чуйнна къахьегаш ба. Цар къахьегама ритма таблица йоалл хьалтеха. Бетта хьалхарча декада план 33 процент кхоачашъяьй, шоллагІчун — 34 процент, и. кх. дІ.

Хьалха латтача колектива даьхача толамий цифраш ерригача заводе а йовзаш я. Ераш я царех цхьаяраш: проектни мошностах 8 эзар тонн мара йоацача, укх шера арахийцай 15,8 эзар тонн продукци. Семилетка а пятилетка хьалхарча шера а планаш заводе эггара хьалха кхоачашъяьй цеха коллективо.

Цеха карагІдийннараш ши-шегІа хьахинна хІама дац. Мартен эргайоаккхаш, электроболат лоаладу пишк вІашагІ а елла караерзаеш, хица цІенъю а дробежни камераш хьаеш, термически участка мощность шоаннел тІех сонйоаккхаш дукха къахьийгар инженераша, техникаша, болхлоша. КарагІдаьнначох кхоачам беш яц новаторий цех. Массала цхьаьнна лоха я из. ХІанз нов. Вайстуб керте латта конструкторий группа болат нийсача боарамагІа Іедотташ йолча участкана лаьрхІа заваловчи конвейера проект оттэеш я.

Инженер Циганков керте латта технологий группа лоаладаьча болатах клапаний коробкаш, бердаш, буровой насосий эксцентричний валаш кепа доттара технологи хувцаш я. Уж оатхалаш дикагІа хилийтеи царга дІадода лоаладаь металл кІезигдеи гІерт уж.

Конструкторашеи технологашеи увттаю планаш кхоачашъю модельщикаша, формовщикаша, стерженщикаша. Цу гІулакха юкъе кІезига дакъа лацац канавщикаша, ковщевикаша, обрубщикаша, ремонтникаша. Массанахьа а хьо дІа мел кхаьчача болхлой творчески уйла аьенна ба.

Стержневи участка мастера Масленникова дувц:

— Тха отделене хьалхагІа 1200—1300 деталь. Йора, хІаьта хІанз уж ши эзарнега дІакхоач. Шоаш беча балхаца хьокхам луш къахьег Комаров Николая, Лукьянов Василе, Темеркаев Мухьаде, Горле Ивана, Залевский Сергея, кхычар.

Дика да формовщикий къахьегама хьокхамаш а.

— Дика къахьегарца белгалбаьнна ба смена мастер Владимир Петров, разливочни яьш тІа болх беш вола Виктор Драбин, вагонаш вІашагІхетташ лоаладаь металл чудела яьш дІа-хьа кхувлх Николай Слободчиков, — яхаш дувц ОТК воккхагІволча мастера нов. Мархела.

Шоай хьинарерча къахьегамца Даьхенна совгІаташ кийчдеш сийлахь-йоккхача юбилейна баха мабоагІара накъабаха лерхІаш ба цеха болхлой.

— КарагІдаьнначох кхоачамбаь Іе йиш яц вай, — йоахар отчетни доклах еча цехкома председателa П. Сергеева. Халонаш нийслургйолга-м кхетаду массане а, хІаьта а шоай толамаш кхы тІа а дебадара, къахьегама совгІаташца Даьхе гІадйигара вай хьинар, низ, хьаькъал кходергдац вай!

Н. ТИМОФЕЕВ.

ДЕШАШ БА

«Старогрознефть» мехкдаьтта-промыслови управлене хІара шера тайп-тайпарча дешара заведенешка дешаш ба бІаьш болхлой, мастераш, техникаш. Иштта укх шера цхьайтта бетта производственно-технически курса «Грознефть» объединене у комбинатеи дийша йистеваьл 250-нел совгІа саг.

Управлене, цун предприятейн цехийн кулгалхоша чІоагІа теркалду болхлошка, инженерно-технически болхлошка квалификаци лакхъеш дешийтилга. Техника, мастера, инженера звани ялар торжественно деззу управлене коллективо, маьхера совгІаташ а гелаш баркалаш а кхайкадеш.

Укх шера сайрийнарчеи заочнии нефтяной институтеи сайрийнарча нефтяной техникумеи болх бешшехьа дийша йистеваьлар барайтта саг, кагирхой сайрийнарча школе — итт саг. Уж хІанз къахьегаш ба управлене йоккхача инженерно-технически коллектива юкъе.

Дукха ха йоацаш гулбелар управлене кулгалхой, партийнии профсоюзнии организаце викалаш, дийша йистебаьннараш. Дийша баьнначарна юкъе бар дуккхача хана денз болх беш хьабоагІа мехкдаьттахой а: дукха ха йоацаш шоллагІча методашца мехкдаьтта доахача цехе начальникалла хьожаваь И. А. Чернышев, бурув деттача оборудованена ремонт яра слесарь А. В. Штоль, автоматика воккхагІа вола инженер В. Е. Дорофеева, гІишлой-монтажни управлене мастералла хьожаваь А. В. Пузанков, кхыбараш а.

Управлене керттерча инженера, мехкдаьтта промышленноста заслуженни деятела В. Г. Бабукова даькъала бийцар дийша йистебаьннараш, кхы а дикагІа къахьега тІахьийхар. Дийша йистебаьннараш къахьегама книжка тІа дІа а яздеш баркалаш аьлар, делар маьхера совгІаташ.

Т. ГУСЕВ,
«Старогрознефть» НПУ рационализацеи изобретательстваи воккхагІа вола инженер.

ДИКАГІБАРИЙ ОПЫТ ЙОВЗАРА

БОККХАЧА лоархІаме яр укх деношка Грозне КПСС Заводской райкомой Іилман-технически пропаганда Нохч-ГІалгІай цІенои «Автобоахамаш планированеи экономически стимулированеи кердача системага дахара кийчо яра» деша хетаяь чакхъяьнна конференци. Укхаза дакъа лоацаш хилар автобоахамий кулгалхой, керттера инженераш, цехийн, филиалийн, колоннайн начальникаш, механикаш, экономисташ, счетни болхлой.

«КПСС сентябрьски Пленума решенеша маяххара автомобильни транспорта балхашта планированиярах» лаьца доклад йир «Грознефть» объединене автобаза къахьегам Іилман ларда тІа вІаштІехьбаккхара волча инженера нов. Антимонова. Цо лоацца парте Пленумо промышлецин производства планированеи экономически стимулированеи керда система юкъейоалаяра белгалдаьча дешаех, цар лоархІамех дийцар.

Кердача хьалашка шоаш беча балха опытах лаьца къамаьл дир кхоалагІча московски автобаза керттерча экономиста нов. Шлыковас. Укх шера дІабахача цхьайтта бетта парках пайда эцилга ялх процент лакхденнад, къахьегама овсарле — 16 процент, план 23 процент тІехкхоачашъяьй. Масала, автопарко графиках бу болх, мовхьаш дІа-хьа кхахьара диспетчеризаце ремонтни балхаш овлангара денз тоадаь эргалахара кхыйола мероприятеш чакхъяхаро торо хилийтар уж лаккхехьа вай белгалдаь толамаш лаха.

Профсоюзни организацеца цхьана вІашагІъеллар премироване хьалда йола система. Масала, технически хьожачарча болхлошта хІара лине тІа ара мел ялийтача автомобилах даьккхача алапена 10 процент тІатохаш, хІаьта бетта задани кхоачашъярца — бетта даьккхача алапена кхы 5 процент а тІатохаш йола сдельно-премиальни система юкъейоалайир. Шоферашта сдельно-прогрессивни алапи далара гІулакх дир, цул тІехьагІа гІишлон материалаш дІакхухьачара къахьегама овсарле 5,7 процент лакхйир, хІаьта опилкаш дІакхухьачара — 36 процент. Уж дерригa гІулакхаш чакхлахар бахьан долаш автобазага торо хилар планах лаьрхІача 100 эзар сома метта 400 эзар сома пайда бе. Царех 148 эзар сом паччахьалкхен бюджета юкъедахийта, юхедисачох производство дегІайоалаеча, болхлоштеи, инженерно - технически болхлоштеи, гІулакхерча нахаи премеш телача пайда эца. Укхаза хІара болх бечунга специалиста-ша-экономисташа дІайовзийтай КПСС XXIII-ча съезда КПСС ЦК сентябрьски Пленума решенеши халкъа боахаме е лаьрхІа реформаши, царех паччахьалкхенна баргбола пайда, къахьегарий хьалторо дика тоалургхиларах а дика кхетабаьб.

Шоаш кердача системага довлалехьа даьча кийчон балхех лаьца дийцар Таганрогски автотреста управляюще нов. Мамоткозина. Цар вІаштІехьдаьккхад производстна экономика йовзилга, боахама доал делга Іомадара берригача специалисташа - экономисташа, инженерно - технически болхлоша, гІулакхерча наха дешилга. Цунах даьнна беркат гуш да къахьегама овсарле планал 11 процент лакхъеннай.

Бокхкача теркамца ладийгІар конференце доакъашхоша Грознерча автобоахамий кулгалхоша шоаш планированеи экономически стимулированеи кердача системага довлара еча кийчонах лаьца даьча къамаьлашка.

Эггара хьалха цига къамаьл дир Нохч - ГІалгІай автоуправлене № 2 йолча автобоахама начальника нов. Гузыма. Цо дийцар, автобоахаме специалисташ - экономисташ чу а боагІаш вІашагІъеллача советах. Цо тІахьожам лоаттабу планах чакхъяха лаьрхІа организационно - технически мероприятеш ханнахьа чакхъяхийтара, уж кхоачашйойя 1967 шера мовхьаш дІа-хьа кхахьара план 11,6 процент лакхъе тарлургда. Бригадашка, цехашка, балха юкъейоалаяьй боахама расчет.

Планированеи экономически стимулированеи кердача системага довлара шоаш еча кийчонах лаьца «Чечингстройтранса» объединене керттерча инженера нов. Сафронова даьча къамаьлага уйла тІа а яхийта ладийгІар конференце хиннараша. Объединене ворххІе а филиале, ремонтно-гІишлон цехе, ремонтно - механически заводе, кхычахьа боахама расчет юкъейоалаяьй, комплексни механизаци яьй, болх беш я коммунистически къахьегама, хьалха латтача опыта школаш, дика тоабаьб КПСС сентябрьски Пленума решенеш наха дІайовзийтара болх.

Конференце къамаьлаш дир № 4 йолча автобоахама начальника Салогубова, цо дийцар Ленинграде хиннача шоай делегацена дайзачарех.

Конференце могайир яьча докладашка а даьча къамаьлашка а хьежжа автобоахамаш боахама доал дара, экономически кІоаргга анализ яра, боахама расчет балха юкъейоалаяра, къахьегамхой материальни стимулировани лакхъяра, Іилманца нийсъяь йола балха нормаш чІоагІъяра, автотранспорта болхлошта юкъе экономически пропаганда йоаржаяра мероприятеш чулоацаш йола рекомендацеш. Цу рекомендацешта чуйоагІа массазарча производственни совещаней экономически анализ яра мел лоархІам ба хойташ йола раздел а.

С. ЧУХАРЕНКО,
Нохч - ГІалгІай облсовпрофа производственни балхеи алапеи отдела заведующи.

ДИКА ДIАДОЛАДАЬ ГIУЛАКХ

Кердача пятилетка хьалхара шу чакхдоалаш латт. Шоай балха итогаш еш, хьатIадоагIача шера рубежаш белгалъеш ба колхозхойи совхозий болхлойи. 1966 шера декабрь бетта арадаьннача «Къилбаседа Кавказеи ЦЧО-и юрта боахама производство» яхача зональни журнала оагIонаш тIа кепатеха я укх шерарча ахархой къахьегама гIулакхех дувцаш йола дукха статьяш а заметкаш а.

Чулоацам дика болаш я Дагестански АССР Новолакски района Калинина цIерахча колхоза председателa А. Алхулаевеи керттерча агронома В. Абдурахмановеи язьяь «Колхоза механизаци экономикеи» яха статья. Авторашa итог ю укх шера даьхача цхьадолча хьокхамий, цар дувц боахама экономика чIоагI мишта еннай, цун доходаш лакх мишта еннай, производства рентабельность миштай.

Уж толамаш доахача боккхача лоархIаме хиннад производствана механизаци яр. Пхийтта говра низ баьраш лаьрхIача 23 трактор я хIанз совхозе. Цул совгIа, цун машинотракторни парке я ялат чуэца 5 комбайн, хьажкIаш чуэца 2 комбайн, силос хьокха комбайн, дукха кхыйола чоалханера машинаш механизмаши.

Кхоачамхиллал техника колхозе хиларо торо еннай кхашкара дерригa балхаш ханнахьа чакхдаха, дIайийна хIамаш дегIаахара аьттув бола хьалаш вIаштIехьдаха, хьувкъамаш лакхделга Iалашде.

Производствана механизаци яро продукци яккхарга дIадодар кIезигде, кхаш леладерийн хьайбаш леладерийн къахьегам аттача баккха, продукци яккхарга дIабода мах лохбе йиш мишта хилийтай хьахьокхаш дола дика масал доаладу статьяй автораша.

Журнала тIа кепатеха я доалахарча Нохч-ГIалгIай, Черсий-Балкхарой, Къилбаседа-ХIирий, республикашкарча автораша язьяь пайдане материалаш. Белгала аьлча, оаха еша могаю Моздокски мелиораторий опыт ювцаш йола «ДIайийнача хIамашта хий диллар» яха инженера-гидротехника И. Евстропова статья. Из пайдана я хиш дехкача лаьтташка севообороташ мишта нийсъю цу тIа дувцаш хиларах, хиш дехкача хана кхоачашъе могаеш йола агротехника цу тIа хьахьокхаш хиларах.

Хьайбаш леладераштa пайдана хургда Нохч-ГIалгIай АССР Сунженски района Кирова цIерахча колхоза уьакхий ферма заведующе Р. Шевляковас язьяь «Рационa юкъе — комбинированни силос» яха статья дикка уйла тIа а йохийташ ешар. Авторо ювц комбинированни силос кийчъяреи хьакхарчашта телареи опыт. Из тайпа силос колхозе дукхача хана денз хьайбашта телаш я, хIьта из моша доакъар кийчдара даькъе цига дика опыт а Iоаньй.

Колхозе оттаьча массехк тайпарча рецептах кийчъю комбинированни силос. Цхьан рецептана юкъейоагIа; ший лордащ а тIехьа шекара свекла—50 процент, томараш тIехь хьажкIаш гIадамаш—40, гороха буц — 5, ябакхаш — 5 процент. ШоллагIча рецептана юкъе я 30 процент шекара свекла, 65 процент томараш тIехь хьажкIаш а йоахкаш дола гIадамаш, 5 процент гороха буц. Цу тайпара кийчъяьча силоса 100 килограммаца я 29,5 доакъарий единица, 1,9 килограмм дегIах лакташ йола протеин, 170 грамм кальций, 72 грамм фосфор.

Из статья йийшачул тIехьагIа шоана йовзаргья комбинированни силос кийчъяра технологи, хьайбашта из телара порядок, хIьта иштта из моша доакъар теларах боала пайда.

Сомий бешамаш лелаераштa еша могаю оаха Черсий-Балкхарой АССР сомий бешамаш лелаеча опытни станце воккхагIа волча Iилман болхлочо язьяь «ЖагIа тIа кхебаь Iажаш» яха статья. Статья тIа мадарра дувц хина режимах, лаьттанца тIоадал социаш хий дехкара ханех, сом кхебара агротехниках дола а кхы тайпа а дешаш.

Журнала декабрьски книжка тIа я отделаш: «Юрта гIирсаш хьалдар», «Баьца даараши коартолаши», «Ха—Событеш — Нах». Царех хIара отдела тIара юрта боахама къахьегамхочоа хьаштдоллаш йола материал корайоагIаргья.

С. ЧЕРВОНЫЙ.

Наьсарен районера тIхога язду

ХЬАЛХАРЧА МУГIАРАШКА

«Назрановский» совхоза партийни комитето цхьабола болх чакхбаьккхаб совхоза къахьегамхой шоашта хьалхашка латта декхараш кхоачашдара оарцагIбоахаш. Иштта масала, укх шера паччахьалкхенга ка бола ялаташ, хьажкIаш йоацаш, 2420 тонн ехкай, из плана 138 процент я. Хьайбай продукташ йохкара а доккхий толамаш даьхад совхоза коллективо. Планах 9700 центнер шура йохка езача 12250 центнер ехкай. Паччахьалкхенга дулх доккара план а тIехкхоачашъяьй.

Уж доккхий хьокхамаш дахара бахьан да совхоза коллективо шийниз а хьинар а ца кходеш къахьегар.

Совхоза производства лоархIамерча участкашта керте латт коммунисташ. Иштта совхоза толашагIа йолча фермана керте латт коммунист Костоев. Цу ферме болх беш я цIи хеза доярка, Социалистически Къахьегама Турпал Барахоева Лемка. Цунгара хьокхам а эцаш болх беш ба доярчаш коммунисташ Чегиева, Сагова.

Альте - Юртарча шурий - товарни ферма коммунисташ производстве хьалха а латташ, парте боацачарна шоашкара хьокхам тел. Цар шоай дерригa хьинар а денал тIа дохийт ферма болх тоабара, цун коллектива шийна хьалхашка латта декхараш кхоачашдара оарцагIъяккхара. Сийлахь-боккхача Октябрьски социалистически революце 50 шу дизара хетальча социалистически яхье а яьнна, доккхий толамаш деах ферма коллективо. Иштта паччахьалкхенга шура йохкара 10 бетта план тIехкхоачашъяьй цо.

Альте-Юртарча шурий товарни ферма коллективаца яхье яьннай Яндрера шурий-товарни ферма. Цу ферме хьаьнала къахьегаш ба коммунисташ Котикова, Лотырев кхыбараш а. Совхоза отделенешта юкъе яьржача социалистически яхье эггара хьалхара моттиг яьккхай коммунист Ужахов керте латтача Яндрерча отделене. Укхаза хIара гектара тIара кIийна 18,1 центнер яьккхай, хIьта планах лийрхIар 16 центнер яр, шекара свекла планах 180 центнер йолча 326 центнер. Отделене къахьегамхой совхозе эггара хьалха дIайийна баьлар гурахьа юв культураш.

Совхоза боахама хьал тоадара боккха лоархIам болаш ба стройучастка, автопарка болх. Царна керте латт хьинар дола коммунисташ Местоеви, Пугоеви. Совхози производства тайп-тайпарча участкашка болх беча дукхагIа болча коммунисташа хьинаре къахьег, шоашта уллув болчарна хьокхам тел. Царех ба ни. Мальсагов, Оздоев, Джамбурнев, Абадиев, Албаков, Аушев кхы дукхахбараш.

Бакъда, тха партхома балха юкъе кIезига дац кхоачабоацараш а. Иштта партучете латтача 79 коммунистах, совхозе къахьегаш 57 коммунист мара вац. Социальни составага хьежача берригача коммунистех 50 процент мара болхлой бац. Хьакхарч лелаеча ферме тракторни бригадашка, жа-товарни ферме къахьегаш цхьаккха а коммунист вацар. Совхоза парткомо дукха терко йир цу участкашка коммунисташ оттабара, парте мугIарашка дикагIа бола производственникаш хьаэцара дешай. Хьакхарч лелаеча фермана кулгалде хьожавир коммунист Гадаборшев. Парте хьайийцав дикагIа йола хьакхарч лелаяр Безроднова, тракторни бригаде коммунистически къахьегама ударник Лукьянов, иштта кхыбараш.

Денна терко ю совхоза парткомо производства лоархIамерча участкашка коммунисташ дIанийсбара, шоашкара нар дика гIулакхаш гойтара. Партийни организаце низ латт нахаца айхха бувзам лоаттабарца, производства лоархIамерча участкашка коммунисташ дIанийсбарца.

С. ОЗДОЕВ,
«Назрановский» совхоза парткома секретарь.

КУЛЬТУРА УЧРЕЖДЕНЕЙ БОЛХ ТОАБЕ БЕЗА

Укх шера октябрь бутт бовш КПСС Наьсарен райкома бюрос дийцар района культура учрежденей балхах, хIьта цар болх тоабара гIулакха решени а йир.

Тха районе ши культура Цlа, итт юрташкара клуб, 14 юрташкарен 2 районнии библиотека, дIа-хьа лела автоклуб. Района дукхагIйолча юрташка стационарни киноустановкаш я. Юрташкарча клубашка шерра пропаганда ю КПСС XXIII-ча съезда решенешта, дукхагIа еш лекцеш, книжкаш дешарий конференцеш ю, вIашагIбетталу вай республика а Къилбаседа ХIирий АССР-а писателашца.

Культпросветучрежденеша гойтара агитаци дика кийчъяьй, наха дIайовзийт промышленносте, юрта боахаме хьалха латтарий опыт. Художественни самодеятельноста кружокаш вIашагIъеккхай районнии ТIой-Юртарчеи культура Цlеношка, Iаьли-Юртарча клубе.

Дика лел бахача наха культурни гIулакх дара балхаш Экажкъонгий-Юртарча (зав. Л. Чилиева), Долакха-Юртарча (зав. Ф. Долгиева), Яндарерча (зав. А. Котикова) районнии (зав. В. Волкова) библиотекашка.

Цар даим болх бу книжкаш дешарашца, книжкаш дешарий конференцеш, литературни сайренаш, библиографически обзораш ю, дика кийчъяьй гойтара агитаци, уж еррига мероприятеш чакхъяхара царна новкъостал ду книжкаш дешарий йоккхийча активаша.

Районе бахача наха эстетически кхетам балара доккха новкъостал ду района халкъа театро (режиссер М. Булгучев). Цун репертуара юкъеух дикагIйола драматически произведенеш.

Укх шера цо оттаьй Базоркин Идриса дукха акташ йола «Тамара» яха пьеса (гIалгIай меттала), Соболева «Разведчицы» яха пьеса (эрсий меттала), С. Чахкиева «Къонгаш бовча хана» яха пьеса оттае кийчлуш а да театр.

Театра балха юкъе дика дакъа лоац районнии газета болхлоша У. Абадиева, С. Парова, З. Долаковас, Наьсарен юкъерча школа хьехархочо Х. Гайтукиева, районнии библиотека болхлоша М. Газдиеваси М. Атыговаси.

Района культура учрежденеш, ерриганех а аьлча, таханарча заьаро дIадехарий боарамга кхаьчац.

Экажкъонгий - Юртара, Яндарера, Долакха - Юртара, Пхьилекъонгий-Юртара клубаш эсала, клубий балха аьттув боацача помещенешка я. ХIьта Наьсар - Керте, Дошлакъий-Юрта, ГIаьзекоа клубаш вIалла а яц. ДукхагIча клубашка, библиотекашка цхьалхло яц, Iай шийла хул, болх беш яц художественни самодеятельноста кружокаш. Культура учрежденешка болх беш дукхагIча даькъе юкъера а вопхIшерара а образовани йоаца нах ба.

Района художественни самодеятельность дегIайоалаяра новкъарле ю баянисташ, художественни кулгалхой ца хиларо.

Культура учрежденеша лертIа къовсам лоаттабац дIаяхача замах юкедисача вочa гIулакхашта дукъала, пайда эцац керда традицеши обрядаши юкъейоалаяра, новкъостал деча пропаганда тайп-тайпарча формаех.

Культпросветучрежденей балха тоъам болаш юкъеэзавац юртара интеллигенци, цхьаннахьа а вIашагIъеллаяц общественни Совет. Уж кхоачамбоацараш дIа ца дахара бехке я района культура отдел (заведующи нов. Беков).

Е еззача тайпара терко яц юххьанцарча партийни организацеша, юртий Советаша, комсомольски организацеша культура учрежденей балха общественность юкъеозара, идеологически балха опорни пункташ хургйолаш уж тоаяра деша. Комсомола райкомо кхыметтел бюро заседанешка дувца а оттадац клубий, библиотекай балха хьакъехьара дош.

Клубийи библиотекайи берригача болхлоех пхи саг мара вац республикански культпросветучилище дешаш. Вожаш шоай юкъара образовательни боарам лакхбеш бац.

МалагIа тайпа болх булургба, книжкаш дешарий конференцеш, сакъердамерча темаех диспуташ мишта вIашагIйохкаргья цхьаккха теоретически практически кийчо яь боацача Долакха-Юртарча клуба заведующе Б. Даурбеков, Наьсар-Кертерча библиотека заведующи М. Хампиева, Хьулерча библиотека заведующи А. Плиев, ОльгетIарча библиотека заведующи; А. Ханакиев волаш йолча культура учрежденешта. Уж «культболхлой» алапи хьаэца мара, болх бе дага болаш эйттабац балха а. Болх бе ховргдолаш ва ЖIайрахара Х. Цицкиев. Бакъда, цун из лелабе вIаштIехьдалац, хIана аьлча, цхьаьарра кхо болх — юрта Совета секретарь, клуба заведующи, киномеханик — бе вIаштIехь ца хиларах клуб масса а хана дIакъайла хул.

Культура районни отдел декхарийла я кадраш хьахаржареи дIанийсъяреи болх хьдда тоабе. Болх булургбоацараши бе ца ловраши мукъа а боллийта, 10—11 класс яьккха, болх бе ховргдола, культура болх бе лаш бола кагирхой оттабе беза клубий, библиотекай заведующелла.

Хала дале а, хIанз а болаш бахний берашка, гаргарча нахага художественни самодеятельносте дакъа ца лоацийташ бола нах. Царна юкъе ба района бехктокхамерча болхлоех бараш а. Масала, Шибилова Тамарас — школа - интерната пионервожати — дика пандар локх, хоза халха йоал. Боккхача безамца аха йолаелар из районни культура ЦIагIа халхара кружоке репетицешка. Октябра Цlейна концерт кийчдеш яр художественни самодеятельность. Цlаьхха ца ухаш саиар Тамара. Бахьан: даь-вошас ВКХ заведующо Б. Шибилова ца ухийташ соцаьй. Дукхабараша шийгара дехар дарах юхь янзар коммуниста Б. Шибилова.

Района культпросветучрежденей болх тоабелга ерригача общественноста гIулакх да. Цудухьа из тоабара массане а дакъа лаца деза клубий, библиотекий балхаца.

ХIанз дукха ха йоацаш хиннача Наьсарен культура болхлой районни конференце Цlенхаштта къамаьлаш дир лакхехьа белгалдаьча кхоачамбоацарех лаьца. Белгалдир уж дIадахара а болх хьдда тоабара а де дезараш. Хьалхашка оттадир Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу, В. И. Ленин ваь 100 шу дизара, хIанз 1967 шера январь бетта хулаш йолча культболхлой республикански хьалхарча съезда дзха мадоагIара накъа дахара кхоачашде деза декхараш.

А. ТУТАЕВ,
КПСС Наьсарен райкома секретарь.

Ленинградски область. Хьадийлаз СССР-еи Финляндеи правительствашта юкъе яьча соглашенега хьежжа Кивисиллансалми яхача пролива тIа гIолла тахкача машиницаькъеи автомобильнии тIаьш тIа гIолла поездаши автомашинаши лела наькъаш.

Сурта тIа: Кивисиллансалми яхача пролива тIа гIолла тилла керда автомобильни тIий.

Е. Науменкова сурт.
ТАСС фотохроника.

КОЛХОЗАШКЕЙ СОВХОЗАШКЕЙ — БОАХАМА РАСЧЕТ

СОВЕТСКИ Союза Коммунистически парте XXIII-ча съезда решенеша вIаштIехьдаьхад колхозхойи совхозий болхлойи творчески инициатива дIахо йоаржаяра, производства рентабельность лакхъяра, колхозашка къахьегамах гарантированни мах телга юкъедоаладара новкъостал деш дола хьалаш.

ХIанз юртбоахама продукци дIахо дукхагIа ахеи из яккхарга дIабода мах лохбеи аьнна юрта боахама къахьегамхоштa хьалхашка керда декхараш оттадаьд.

Уж толаме кхоачашдара производства кхоачамаш оарцагIдаханза, экономе режим бокъонца кхоачашъянза яргьяц. Из вIаштIехьдаргдац, нагахьа санна боахама расчет а йолаш боахам ца лелабойя.

Укх тIеххьарча шерашка экономически болх хобаллал тоабеннаб тха района боахамашка.

Балха йоккха практически опыт йолаш болча керттерча экономисташца кхоачам хиллал кийчъяь я ерригa колхозаши совхозаши. ДукхагIа долча боахамашка общественни хьисапе болх беш я экономически анализа бюро. Боахамашка хIара бетт-бетта итогаш ю отделеней, бригадай, фермай, кхыча подразделеней производственно-боахама гIулакхашта. Къахьегами рузкъаши кхом беш дIаахийтар духьа лоаттабеча къовсама тIа-тIа дукхагIа юкъеух специалисташ. Нагахьа санна дIаихача шерашка продукци яккхареи из яккхарга дIаухийтарийн план мишта кхоачашъяьй хьожаш анализ еш хиннараш, дукхагIча даькъе, плановикашэкономисташ мара хиннабеце а, хIанз экономически анализ ю дукхагIа йолча отделенешка, бригадашка, фермашка.

Района боахамашка кIезиг-дукха опыт Iоаьй боахама чухьара расчет юкъейоалаяра даькъе, хIьта цу хьакъехьа тха дагадовла безам а бар.

Боахама расчет 1965 шера денз юкъекхахьа йолаеннай колхозаши совхозаши. Цхьабакъда, из йизза юкъейоалаяра дукххача хьале новкъарле ю боахама расчет лелаеча подразделенешка дIакхоачадаьча перригача хьокхамий учет лелаелга Iалаш ца деш йолча хIанзарча бухгалтерски учето.

Ерригача совхозашка боахама чухьарча расчета тIа яьхай отделенеш, бригадаш, фермаш, хIьта цхьайолча совхозашка — авторемонтни мастерскеш, кирпишкий производство. Района йиъ колхозах шиъ — 1-ча Мая цIерах ярий «Новый быт» яхари — боахама чухьарча боахама расчета тIа яьккхай. Боахама расчет юкъейоалаеча хана керттердар сенах латт аьлча, из латт, цун маIан юкъерча звенох болча кулгалхоща а дукхагIа болча колхозхоша а совхозий болхлоша а кхетадарах. Ала дезаш да, цу даькъе хIанзле а белгалара толамаш даьха хилар. ХIанз продукци хьеараша материальни стимулашка гIолла дикагIа кхеталеш доагIа продукци яккхарга дIабода мах, продукце цхьа единица яккхарга дIадода къа. доакъараш, пайда яхар санна дола экономически хьокхамаш.

Боахама чухьара расчет юкъейоалаярах хулаш йола экономически эффективность дIахьокха безам бар са шин боахамах лаьца масал а доаладеш — 1 Мая цIерахча колхозахи «Горячеисточненский» совхозахи.

1-ча Мая цIерах йола колхоз — дукххача доакъоех латт, цIена шура, фуаш, баьцалаараш специализаци еш бола боахам. Боахама кулгалдаш ва опыт йолаш вола колхозни производства организатор, зоотехник нов. Вьючный Василий Степанович.

Боахама чурча расчета элементаш юкъеккувла йолайир колхозе 1965 шера. Продукци яккхараи из яккхарга дIа мел додачоаи йола боахама расчетера заданеш дIакхачийтай ерригача бригадашкеи фермашкеи. Цхьабакъда, хIара бригадеи фермеи къаьст-къаьста хургйолаш дIадодачун учет лелаелга вIаштIехьдаьккхадац. Бакъдар аьлча, учет лелайир, хьайолача продукцеи дIадахача къахьегама денойи, хIьта шера баьча балха итогаш йича, продукци яккхарен къахьегама денош кхоадарен план кхоачашъьлча дикагIа йолча бригадаштей фермаштей къахьегама денох мах лакхагIа а баш юкъера лаьрхIача ерригача колхозе йицачул дукхагIа ахча йицар хIара къахьегама денах. Цхьабакъда, къахьегама денош совнагIа дIадахийтача бригадаштей фермаштей, цар къахьегамах юкъера лаьрхIача ерригача колхозе баьчул лохагIа мах баьболлашехьа а, колхозе юкъерча мьахах дуьш дола ахча делар.

ХIьта укх шера колхозе юкъейоалаеш я дикагIа вIаштIехьъяьккха боахама чухьара расчет. Боахама расчетаца болх беш йолча ерригача ткъаь йиъе а подразделенега заданеш дIакхоачаяьй продукци яккхараи ахчанца лоархIаш дIа мел дахийтачоаи — къахьегама деи планах мах беш къахьегама деношцеи ахчанцеи лаьрхIа алапи, доакъарийи кIалхьарцареи, кагийча инвентара мах, помещенешта текущи ремонт ярга, дукъозача хьайбашка, автотранспортага, тракторни балхашка додар, электроэнергега, материалашка додар.

Боахама расчета задани кхоачашъярах еш йола материальни поощрени 1 сома лоархIаш йоаккхаш йола ерригa продукци яккхара план тIехкхоачашъярга хьежжа ю. Продукци яккхарга дIадодар кходарах колхозе укх боараме преми тела оттаьй: баьцадаарийи сомийи бешамашка болх беча колхозхошта — 10 процент, доакъараш кийчдеча бригадашка болх берашта — 15 процент, тракторни бригадашкарча колхозхошта — 5 процент, хьайбаш лелаьеча фермашка — 5 процент, нокхарий леладеча — 20, зизаш леладеча — 20, автогараже болх берашта — 10 процент.

Ерригa подразделенеш шо-шоаш йолаш планах дIадохийтачун учет лелаелга вIаштIехьдаьккхад. Колхозе хIара квартал чакх массаза йоал итогаш ю бригадайи фермайи производственно-боахама гIулакхий.

Укх шера 9 бетта баьча балха итогаша хьахьекхачох, 13 фермах 2 мара йисаяц продукци яккхара план кхоачаш ца еши дIадодар кхо ца деши, вокх 11 фермо продукци яккхара планаш кхоачашъяьй, дIабода мах лохбаьб. 1 сома лоархIаш ерригa продукци яккхарга дIадодар 18 кепиг кходаьл, хIьта хьаеча ерригача продукцех кходаьр — 11918 сом. Материальни поощренена лаьрхIа 7 процент е 835 сом даьхача къахьегама деношка хьежжа шера баьча балха итогех колхозхошта юкъе дIадекъаргда, планал совгIа яьккхача продукцех колхозе кхы тIа а телаш бола мах боацаш.

ХIара шера тоеш дIахьоргйолаш йолча боахама чурча расчета принципах колхоза болх лела ер шоллагIа шу мара дац, цхьабакъда, хIанале а ала йиш йолаш да из экономически пайдана хилар.

Колхозо соахкарчул дукхагIа яьккхай продукци укх шера, производственни планаш дикагIа кхоачашъю. Укх шера 1-гIа декабрь хьатIакхачалехьа 106 процент кхоачашйир колхозо паччахьалкхенга шура йохкара шера план, фуаш доккара — 109 процент, баьцалааpаш доккара—105 процент.

Боахама чухьара расчет юкъейоалаар бахьан колхозе [illegible] а 1965 шера 9 беттачул а дикка кIезигдаьл продукци яккхарга дIадодар укх шера 9 бетта.

Соакха цу ханнашка яьккхачул дукхагIа продукци колхозе яьккхайоллашехьа а, ерригa колхоз бIарчча кьаьийнача кходаь къахьегама денош 10390 да.

1965 шера колхоза ахчанца хьалтIаена доход 1981, 3 эзар сом хилар, хIьта укх шерара ахчан доходаш 2000 эзар сом хургья колхозе.

Колхоза общественни рузкъаш совдаларца тоалу колхозхой материальни хьал-торо а. 1 сага-денна лоархIаш 1965 шера бенна мах 3 соми 97 кепиги хилар. ХIара шерра-шера лакхлуш латт къахьегама овсарлеи алапии.

ХIанз 1967 шера 1-ча январе денз къахьегамах ахчанца мах тела болабара организационно-технически мероприятеш кийчъеш латт колхозе, хIьта цо кхы а дукхагIа лакхъергья — 1-ча Мая цIерахча колхоза боахама чухьарча расчета экономически эффективность.

Боахама чухьарча расчета принципа тIа вIаштIехьбаьккхаб болх юрта боахама специалист Харламов Сергей Павлович керте латтача «Горячеисточненский» совхозе. Из совхоз Грозненски районе эггара чIоагIагIа тIехьабиса боахам бар ши шу хьалхагIа.

Укх тIеххьарча шин шера рентабельноста наькъа тIа отташ латт из боахам. 1965 шерара — хаоттама хьалашка диллача аьттув боацаш хиннача шерара пайда керттерча балхашкара лаьрхIача 16,8 эзар сом хилар, хIьта укх шерарча лоархIамаша хьахьокх пайда 166 эзар сом хургхилар.

Совхоз дика лоархIаю продукци яккхареи из паччахьалкхенга йохкареи планех.

Боахама чухьара расчет юкъейоалаяьй ерригача бригадашка, автопарке, ремонтни мастерске, кирпишкий заводе. Цу ерригача подразделенешка дIакхоачаяьй продукци яккхареи промфинплана тIа мел лаьрхIача тайпашта йолеи заданеш. Совхозе хIара бетт-бетта итогаш ю боахама расчета заданей, цар балха результаташ ювц отделенешкеи совхоза производственни совещанешкеи.

Боахама чухьара расчет юкъейоалаяьй № 1 йолча шурий совхозе, Старо-Юртовски, Ермоловски, управленерча кхыча совхозашка.

Халахете а, кхоачашданзеи теркалданзеи хIанз а дукха хIамаш да вай боахама чухьара расчет юкъейоалаеш беча балха тIа. Боахама чухьара расчета элементаш юкъейоалаьяц Ленина цIерахчеи «Советская Россия» яхачеи колхозашка. Цу колхозий правленешей партийни комитеташей управлене специалистий новкъосталца баккхана баргбоаца организационни болх чакх а баьккха, 1967 шера 1-ча январе денз къахьегамах ахчанца мах телара формаца цхьана боахама расчета заданеш бригадашкеи фермашкеи дIакхоачае а дIакхоачалаь хьокхамаш кхоачашдара учет лелаелга Iалашде а деза.

Къаьстта дувца дезаш да продукци яккхарах йола заданеш боахама расчета тIа яьхача подразделенешка нийса дIакхоачийтилга.

Тхона хетачох, боахама расчета тIа яьхача подразделеней балха хьдда дола хьалаш бокъонца шоаш мадарра Iомаделга экономически балха ларде дилла а деза, продукци яккхара йола заданеш царех хIаранега къаьст-къаьста дIакхачийта а еза.

Боахама расчета тIа яьхача подразделеней балха учет лелаяреи тIахьожам лоаттабареи система, тхона хетачох, укх тайпара вIаштIехьъяьккха хила еза: хIара колхозхочо, совхоза болхлочо заданеш кхоачашъяра учет лелаелгеи алапи язделгеи юкъарчал доацаш боахама расчета тIа яьхача подразделенешка бригадирий, звеньевой новкъостайца, подразделене берригача членаша дакъа лоацаши тIахьожам лоаттабеши хила деза. Йоккхийча бригадашка бригадираштa новкъостал деш учетчикаш хила беза. Масала, 0,5 гектара тIарча нарсашта цхьан дийнахьа оасар лаьд звенос, хIьта маьхаги балха нормашкеи диллача цунах 45 сом хул. Учетчика, бaь болх саррахьа бисга а бисте, цу балхах доагIа алапи дIаязду. ДIахо а хIара денна иштта из ду. Агронома а иштта болх мишта баьб хьеже, звеньевой книжка тIа дIаязду из. 15 ди даьнначул тIехьагIа звеньевоя бокъонца болх баь деноши дерригача деношка а 1 дийнахьа а баьча балхах доагIа алапи тIа а яздийя, ший книжка отделене бухгалтере е колхоза бухгалтере дIачулу. Цига баь болх мелаб а алапи нийса яздаьдий а хьеже, из долла хIама звеной лицевой счета тIа дIаязду.

Материальни поощрене тайп-тайпара способаш лелаю колхозаша «Дика къахьегарах, результаташ дика хиларах — алапи дукхагIа» яхача принципах. Материальни стимулировани яра даькъе хIанз йолча порядка кхоачамбоацар лоархI оаха шера баьча балха результатех поощрени елгах, цудухьа оаха могаду дIадохийтар квартале кходарах хIара боахаме материальни стимулировани яра система кийчъелга.

Совхозашка къахьегамах мах теларах йолча типови Положене могадаьд лаьттанца деча балхашка дIадодар кходарах 25 проценти хьайбай боахаме кходаьча дерригача ахчах 40 процента боарамеи болхлошта премеш телга. Боахама расчета заданеш кхоачашъярах еш йола материальни стимулировани совхозашка а хIара квартале е еза аьнна хет тхона.

Грозненски района юрта боахама специалистий декхар да боахама чухьара расчет дIахо эргайоахаш тоаяр, къахьегамах мах телара социалистически принцип йизза чакхъяхара новкъостал дергдолаш йола керда, прогрессивни методаш лахар.

Н. РОГОЖИНА,
Грозненски районни юрта боахама производственни управлене планово-экономически отдела начальник.

ХЬИНАРЦА ДАЬККХА СОВГIАТ

ХIАРА дийнахьа Наьсарен «Электроинструмент» яхача заводе балха хьабоагIача наха юкъе хул юкъерча дегIара вола гIалгIай зIамига саг Пугоев Махьмад. Завода корпусашка дIачувоалача царех хIаране бIарг тIаотт укх тайпарча плакаташта: «Завод—хьа цIа», «Завода коллектива сий — хьа сий». Уж дешаш чIоагIа лоархIаме хилар кхета а деш, слесара-инструментальщика Махьмада ший низ кхо ца беш къахьег арахеца продукци дукхагIа хилийтараи продукце дикал лакхъяраи. Цо хьаеча продукце дикал лакха хул, цхьа моттиг нийсъеннаяц из бахьан долаш арахийцача продукцена юкъе брак йолаш. Иштта дика къахьегаш кхы дуккха а болхлой ба заводе. Цудухьа укх шера цхьа бутт дIабахабац план толамца кхоачашца еш.

Завода инструментальни цехе дукха гулбенна латт болхлой. Электрорубанка беча балхага хьожаш ба уж. Къаьстта чIоагIа теркам тIабахийта цу тохкаш йолча механизмага хьожаш ва Пугоев Махьмад. Пох тамаш е ягIац. Ший тайпара йола экзамен я из цунна. Из электрорубанка — духьашхара опытни образец я, яхаш дувц Махьмада. Дукха уж арахеца йолалургья тIадоагIача шера. Цу тайпара йола электрорубанкаш хIанзалца вай мехка арахецаш хиннаяц. Духхьашха уж арахеца йолалуш я «Электроинструмент» яхача заводе. Царех опытни образец хьае декхар тIадилладар заводе дикагIволча слесара-инструментальщика нов. Пугоева. Цудухьа дика ховш да цо сагот хIана ду.

Иштта чIоагIа сагота вар из 1949-ча шера духхьашха балха а ваха паровозно-вагонни депо ше балха вахача хана. Цу хана шийна слесара говзал Iомаяь, хьалхара хьехархо, Келлер Яков цIаккха вицлургвац яхаш дувц Махьмада. Техника, механизмаш йовзара, ший балха говзал сихагIа караерзаяра хьинар кхо ца деш къахьийгар нов. Пугоева. Цудухьа кхо бутт боаллашехьа лакха говзал йола слесарь хилар цох. Кхо бутт ханал хьалха кхоачашдир цо из лоархIаме декхар.

Кустанайски области Кушмурун яхача машиннаькъа станце цул тIехьагIа балха моттиг ца хувцаш бархI шера болх бир цо. Денгара денга лакхлора ший балха говзалцара безам. Дукха юкъ ялалехьа слесара 6-гIа разряд елар цунна.

Дукххача шерашка депо Сийлен доска тIара Iо ца доалаш даьллар Пугоев Махьмада портрет. Дукхаза Сийлен грамоташ тийлар, «тIехдика машиннаькъахо» яха значок елар, премеш тийлар, къахьегама книжка тIа дIа а яздеш итташ баркалаш яьхар. Дика болх барах 1957-ча шера депо коллективо Москве хиннача Дунен халкъашта юкъерча кагирхойи студентийи фестивале вахийтар из.

1957-гIа шу чакхдоалача хана «Назрановский» яхача совхоза механически мастерске балха ваха лаьрхIар. Цу хана цига чIоагIа эшаш бар лакха говзал йола слесараш, газоэлектросварщикаш. Уж шаккхе а говзал йолаш вар ер. ТIехдика ремонт йора цо тракторашта, комбайнашта. Цхьа замечани йоацаш диъ шера болх бир цига. Дуккхаза баркалаш яьхар.

1961-ча шера болх бе дIайолалуш яр Наьсарен-Вокзалера «Электроинструмент» яха завод. Цига чIоагIа эшаш бар тайп-тайпара балха говзалаш йола специалисташ. Цудухьа город Ростов-на-Дону, Выборг яхача городашка деша бохийт дукха кагирхой. Ший квалификаци лакхъяра царца вода Пугоев Махьмад а.

1962-ча шера хьалхарчарца кердача, къонача предприяте ший болх дIаболабир цо. Хьалхарча дийнахье а денз хьинар кхо ца деш, новкъосташта хьокхам телаш хул из. Дика хьайэра прессформаш, штампаш электросверлилкаш. Даим тIеххкоачашйора нормаш, дика хулар кийчъю продукци.

Завода болхлошта юкъе хьалхарчарца коммунистически къахьегама ударник яха сийлен цIи елар цунна. Дуккхаза Сийлен грамоташи ахчан совгIаташи тийннад. КарагIдаьнначох кхоачам а ца беш ший говзал лакхъю цо, новкъосташта опыт дIалу. Цеха болхлоша чIоагIа сийду цун. ХIанз цо хьехаш ба Гаперхоев Мухарбик, Дидигов Борис, хIьта цо хьийха кхо саг хIанз шоаш болх беш ба, уж балха тIа хьалха а латт.

Общественни балха а хьинаре дакъа лоац цо. Дукха ха я цо профсоюза комитета члена декхараш кхоачашду а. Дукха ха йоацаш иштта дика къахьегача Пугоев Махьмада паччахьалкхен совгIат «Знак почета» яха орден елар. ДIахо йодача хана кхы а дикагIа къахьега лерхI Махьмада.

Т. МУТАЛИЕВ,
тха собкор.

Сурта тIа: Пугоев Махьмад.

«СЕРДАЛО»
3-гIа оагI. 15 декабрь, 1966 шу.

МУЗЕЙ—ДЕШАРХОЙ БОЛЧА

Укх деношка Ачхой-Мартана школа - интернате доккха цIей лар. Хьалхие а кхаьчабар цига Нохч-ГIалгIай Краеведчески музея дикагIа йола экспонаташ а яхьаш шоаш болча беза хьаьший боагIаргба аьнна бола хоам. Юххера а школе хьакхаьчар хьаьший. Царга яр йоккха машина етта музеера лоархIаме йола материалаш.

Музея экспонаташта лаьрхIа школа-интернато къоастайир шийн активаш.

Дешархоша безаме тIанийцар шоаш болча баьхкараш. Машина йоассае а, эшначa гIо де а кийча бола дешархой сиха хьагулбелар. Дерригa хаш довзеш безам болча бераша шоашта могаш дола новкъостал дир музея болхлошта. Дукха ха ялале кийча яр экспозици. Интернатера бераш хIара класс къаьст-къаьста, а йолаш ух царга хьажа. Эгтара зIамагIдола шоллагIча классера бераш да хьажа дахка. Цар хIанз а истори Iомадац. Цудухьа царна хоза хетт оакхарий а, вай республикера садоахка хIамаш а хьахьокхаш йола отдел.

ИкъалагIча классера дешархой бокхагIа ба, Царна музея болхлочо Подунов Ростилав Петровича дувц вайнIи хезача турпалхоех - мехкахоех. ПхелагIча классе дешабагIераша хоза хеташ ладувгI юкъерча бIаьшерене хиннача хIамаех музея Iилман болхлочо Ошаева дувцачунга.

Нохч-ГIалгIай мехка цу ханарча культурах а кхыдарех а дувцарна цхьана цо сурташца а макеташца гойтт вай даьй вахар мишта хиннад. Цу хана вайнахьа шоай культура хилара тешал ду Iадсаьхка чIийнашта бехье ювхкаш хиннача аьшка хIамилгаша, гIалкхаша, хоза хьаьча топпара а аьшка в кхабаша, гибаша, кхычар.

Цунга ладийгIачул тIехьагIа бераштa хов шоай даьй мишта баьхаб, моастагIашта духьале мишта еш хиннай, къа мишта хьийгад.

Безам тIабодаш я татараш а, туркаш а, кхыбола моастагIий а мехка тIалетача нах чуболаш хинна йоккхий гIапаш, гIалаш мишта хиннай гойта макет. Из макет боккъонца йолча, хIанз, а лоамашка латтача гIалай хьисапе я. БIаьш шерашка латта уж, тIалаш чIоагIа я. Нохч-ГIалгIай къамий архитектурни культура лакха хилара дола тешал да из.

Нохч - ГIалгIай мехка советски Iаьдал эттача хана денз дола истори тохкаш йолча Дятлова Антонина Ивановнас бераштa дийцар республикерча къахьегамхоша даьхача толамех лаьца.

Ачхой-Мартана школа - интерната дешархой болча хьоашалгIа ве а вар граждански тIом болча хана доккха дакъа лоацаш хинна гIалгIай партизански цIеча отряда керте лаьтта Орцханов Хизар. Цун наьха тIа левпаш я ЦIеча Байракха орден. Уйла тIаяхийта ладувгI цунга цига гулбеннача дешархоша.

Дукха хаттараш дир бераша музея болхлошка. ХIаьта вокхар доагIаш дола жопаш а делар царна. Масала, Мадиева Бисса ха ловш я саг хьа мишта хиннав. Цу хьакъехьа Дарвина хьехамаш цунна довзийтар болхлоша. Музейга хьажа баьхка бар Ачхой-Мартана юкъерча а бархIешерарча а, юххьанцарча а школай дешархой.

Кхо эзар совгIа бер хьежар музейга. Тайп-тайпарча темаех йола дукха лекцеш йийшар царна хьаьшаша.

Шоашта хетар дIаяздеча книжка тIа бераша белгалдаьккхад музей шоаш долча ярах доккхал деши, хIаьта шоашта дукха кердадар довзарах чIоагIа раьза болаши шоаш хилар.

Х. ХАМЗАТОВ.

НАЬХА ДУХЬА

ЛАЗАРАХ ше тоавеча санна дика хетт дIамогаш волчоа шийна дарба деш вола лор безаме, Iымерза шийца хилча. Цу тайпарча лорех ва ала йиш я «Грознефтехимзаводы» яхача объединене медсанчасте болх беш волча дерматологах Хачикьян Григорий Степановичах. Ялхайтта шу да из укхаза болх беш вола. Цу хана денз ше болх беча коллектива а иштта укхаза дарба дейта ухачарна а везавалийтав цо ше. Цхьабакъда, из дерригa а кIезига къахьегарах хьахиннадац.

Шийн дехкараш дика кхоачашдара низ а хьинар а ца кходеш хьавоагIа нов. Хачикьян. ТIехьагIа дергда-кх аьнна кхыметтел лоадам боаца а гIулакх юкъах дитац цо. Ше волча вена могаш воацар хьалхагIа малагIа лазараш текха ва а хьаже, тIаккха уж дикка техкачул тIехьагIа мара дIадоладац дарба. Нагахьа санна могаш воацачоа ше язъяь молха корайоагIаш ца хилча а из лаха новкъостал ду нов. Хачикьяна. ХIаьта цу дерригне а дикка гIо ду цамогаш вар сихагIа верзаве.

Юхь тIа, настараштa, кулгашта кIай кIаьдаш а даьнна дуккхача хана денз дарба дарах ця верзаш вар гражданин Н. КIезига къа. хьийганзар нов. Хачикьяна цуи эшаш йола молх лохаш. Юххера а Москвера из корайир. ТIаккха кердача методах дарба де волавелар. Зехьа данзар хьийга къа. ХIанз вийрза а вийрза болх беш ва гражданин Н. Цу тайпара масалаш кхы дуккха доаладе йиш я.

Шийн керттерча гIулакха меттел общественни балха а йоккха терко ю нов. Хачикьяна. Медсанчаста партийни бюро член ва из, шийна тIадилла декхар тешаме кхоачашду цо. ХIаьта Iилманеи политически знанеш дIа-хьа йоаржаяра республикански общества член ше хиларах тарра дуккхача предприятешка, дешара заведенешка тайп-тайпарча темаех лекцеш ешаш, беседаш еш хул дерматолог Хачикьян. Масала, укх тIехьарча хана Грознерча №№ 21. 35, 50 йолча школашка дешархой дай-ноаной гул а баь цIокай хьисапе хулача лазарашта духьала лоаттабе безача къовсамах беседа йир цо. Каст-каста хул из Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводе хьоашалгIа вахе а. Цига а еш лекцеш, беседаш ю. Иштта дукха ха йоаццаш цу завода № 6 йолча цехе «цIокай хьисапе хулача лазарашцара къовсам» яхача темах беседа йир цо. ХIаьта республикански медицински училище лекцеш ешарал совгIа практически занятеш а ю Григорий Степановича. Цу тайпара занятеш ю ЦIеча жIарга общество чуйоагIача медсестрай курсашка а.

Дукха дувца йиш я цу къахьегач дукха безача лорах-дерматологах, хIаьта лоацца аьлча шийна хьалхашка латта декхараш дика довзаши уж кхоачашдара хьинар ца кходеши ва говза, йоккха опыт йола лор Григорий Степанович Хачикьян.

К. РАХМИЛОВ.

ТОХКАМБЕРАШ

Юххьанца дIайолалушше а аргда аз Шелковской района Каргалински юкъерча школе мел беш бола кхетама а хьехама а болх Советски Iаьдал этта 50 шу дузачеи В. И. Ленин ваь 100 шу дузачеи деношта сийлеца накъадахара беш болга. «ТIехьавусаш цхьаькха а дешархо ца хилийтара» яхача девизах къахьегаш я школа ерригa а коллектив. Цу хьакъе классашта юкъе яхь яьржай. ХIаьта дукхьала цу гIулакха тIахьожам лоаттабара вIашагIъеллача комиссе дешара тIехь бусараш белгал а беш царча эшаш дола новкъостал ду. Комсомольски прожектор я школе болх беш. Цунга гIолла яхье яьннача классашта тIахьожам доаттабу учетни секторои классни комсомольски организацей бюроси. Дика вIашгIехьдаьккхад комсомольски прожектора хIара дешархочоа новкъостал делга. Цу дерригнех хьахулачоа четверть чакх маьллаенге а итог ю. ХIаьта яхьа бIарчача шера итог 1967-ча шера 7-гIа ноябрь хьатIакхоачаш ергья. Цига котъяьннача классашта совгIаташ лургда, цул совгIа яхье белгалбаьнначар цIераш школа юкъерча сийлен книжка юкъе гIоргья.

Школа комсомольцаша пионераштa шефство лелаю. Нагахьа санна моллагIа пионер дешара тIехьвусаш хилча из фу бехьан долаш да а хайя эшаш дола новкъостал ду. Даим цунна тIахьожам лоаттабергбола комсомолец хьакъоаставу шоашта юкъера, хIаьта цо шийна тIадилла декхар дизза кхоачаш а ду. Дешара тIехьабусарашца цIенхашта къовсам лоаттабарах хьахулаш дукха да. Каргалински юкъера школа районе дикагIчарех лоархIаш я.

Йоккха терко ю укх школе дешархошца беча кхетама балха а. Шоай даьй турпалерча гIулакхий оамалаш а йоалхаш уж хургболаш кхебу. Цу хьакъе тайп-тайпара мероприятеш чакхйоах классай кулгалхоша а берригача хьехархоша а. Революци хилалехьа хиннача а Советски Iаьдал эттачул тIехьагIа долча а вай халкъа вахарах беседаш ю, лекцеш еш.

Школа администраци, хьехархой, дешархой Советски Iаьдал этта 50 шу дузача денна кийчо еш ба. Масала, безам тIабодаш да хьехархоша кулгал а деш дешархоща кийчдаь «Уж Даьке лораеш хиннаб» яха стенд. КIезига къахьегаизар дешархоша, школа берригача комсомольцаша из кийдеш. Гучабаха бийзар шоай районе баха а бахаш Сийлахь-боккхача тIем тIа дакъа лоацаш, хиннараш, де доацаш бейна дIабаьннараш. Цар даьшца - новноша, гаргарча нахаца вIашагIбеттабелар, стенда эшаш дола сурташ гулдир. Цудухьа стенд а хилар IотIадаха хIама ца эшаш селла дика.

Каст-каста хул школе тематически сайреаш. Масала, дукха ха яц укхаза «Ильича васкеташ мишта кхоачашду тха станица» яхача темах сайре хинна. Граждански тIема тIа хиннача Реуцкеца, Павловскеца, Подольскеца, иштта «Ше ахархо» яхача колхоза хьалхле делаерашца вIашагIкхийтта хилар дешархой.

Цхьаькха я цхьа дика гIулакх да укх школа дешархошта карагIдаьна. Чехословаки - моастагIех кIалхарйоаккхаш белгалбаьнна турпалаш лехаш ба цIе следопыташ. ХIанзле дика хьокхамаш гойтад цар. Масала, Праге хиннача тIем тIа дакъа лаьца И. Г. Цырин вейзав 8-гIча «Б» класса дешархошта. Чехословакерча пионерашца айхха бувзам лоаттабу цар. Цар мохк бахьан долаш моастагIашца къийса турпалаш бувцаш дола альбом кийчдеш ба хIанз дешархой. Из кийчдаь йистедаьлча Чехословаке дIадахьийта лерхI цар.

Дешара дика пайда луш я школе вIашагIъелла историко - краеведчески музей. «Ше ахархо» яхача колхозех Каргалински станицан историех йола материалаш гулъеш ба музея членаш.

Дукха дувца йиш я Каргалински юкъерча школа дешархоех лаьца, цар дешарах а вахарах а. ХIаьта лоацца аьлча Сийлахь - боккхача Октябра 50 шу дузача денна сийленца накъабахара шоай низ а хьинар а кходац цар.

Е. КИРСАНОВА,
Каргалински юкъерча школа завуч.

«Гайна» яха керда радиола дукха арахецилга вIаштIехьдаьккхад Мински радиозаводе. Цуи я йиъ диапазона, пластинкаш лекха кхаь тайпара массал дола проигрыватель.

СУРТА ТIА: завода радиола вIашагIъйоллача цехе. Конвейер тIара араьлчача радиолага массанахьа гIолла хьаже чакхйоал контролер Белик Татьяна.

Н. Минковича сурт.
ТАСС фотохроника.

КУЛЬТУРА КЕРДА ХЬАСТ

Дукха ха йоаццаш Наурски районни культура ЦIагIа хьайийлар культура университет. Зрительни зал хьалийзза нах бар цу сарахьа гулбенна — юртбоахама къахьегамхой, района интеллигенци, школай дешархой.

«Кхаь ноахалий вIашагIкхетар» яхача темах яр университета хьалхара заняти. Цига къамаьл дир дуккхача хана денз КПСС член волча отставке вахача полковника Волгин Василий Ильича. Граждански а Сийлахь-боккхача Дай-мехка а тIемашка хиннав В. И. Волгин. Цул совгIа Октябрьски революце событешка а дакъа лаьцад. Цудухьа да цун дувца а дуккха.

Боккхача безамца ладувгI гулбеннараша нов. Волгина йоккхагIйолча ноахала турпалерча вахарах дувцаш, нов. Волгин къамаьл даь йистеваьлча йоккхагIйолча ноахала викалаш дакъала бийцар дешархоша, «Оаха хьона дув буъ, хьамсара партн» яха литературни монтаж кийчъяьр дешархоша царна лаьрхIа.

Цу вIашагIкхетаре къамаьл деш хилар № 4 йолча гIишлой-монтажни управлене комсомольски организаце секретарь М. Арбузова. ХIаьта цу заняте баьхкача эггара зIамагIйолчара—дешархой цIерах къамаьл дир Наурски юкъерча школа дешархочо Тупицына Любас.

Заняти чакхйоаллаш районни культура Цlен художественни самодеятельноста коллективо доккха концерт оттадир.

Е. САРАНЦЕВА,
«Знание» яхача общества районни отделене председатель.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

ШОАЙ БОКЪОНАШ БАХЬАН ДОЛАШ

КАНАДА

ОТТАВА. Сена-Латташ кхо кIира даьккхачул тIехьагIа болх юха а дIаболабаьб Канадай Тихоокеански форда йистарцарча портагша. Забастовка яьранa йоккха котало а йоаккхаш чаккхьлар докерий бригадираша яь забастовка. Кемай дайи мухьаш тIадоттареи Iодоаесадареи балхаш дайташ йола компанеши раьза хилар шоай профсоюз вIашагIйолла докерий бригадирий бокъо хилар бакъде. Иштта балха дIанийцаб забастовка ерашца солидарность хиларахи «лаьгIача темпашца» болх барахи балхара дIаваьккха хинна портови грузчикех массехк бIаь саг.

Докерий портови болхлойи вIашагIкхийттача профсоюзо хьакхайкадаьд Тихоокеански форда йистацарча ерригача портий болхлоша «забастовка ерашца» шоай солидарность хилар а дуккхача хана, тIагIертта къовсам лоаттабеш котало яьккха хилар а.

ИТАЛИ

РИМ. Керда къахьегама соглашени елга дIадехаш 24 сахьата забастовка яьй Итале горедскойи дунен халкъашта юкъерчеи пассажирски транспорта 150 эзар совгIача болхлоша. Забастовка вIашагIъеллай мехкарча йоккхача цхьа профсоюзни объединене — ВИКТ, ИКПТ, ИСТ — тIахьехамах.

ВИКТ-ана юкъа йоагIача шоай профсоюзий тIахьехамах социальни Iалашонна реформа яр, массаза а бе болх хилийтар, къахьегамах мах нийсагIа телар дIадехилга хьаллоацаш къовсам болабаьб батракаша-испольщикаша.

48 сахьата забастовка яьй мехка коммунальни предприятей, кхачан промышленноста болхлошеи гIулакхерча нахеи.

Укх деношка 48 сахьата болх сацийтаб иштта дерригача итальянски газетий, журналий, кепайоалон, радио, телевидене агентствай журналисташа а.

(ТАСС).

ЦХЬОАЛАГIЧА КОМИТЕТЕ

НЬЮ-ЙОРК, 13 декабрь. (ТАСС). ЦхьоалагIча (политически) комитето селхан дийца даькхар «Паччахьалкхений чурча гIулакхашта юкъегIертилга ца хилийтарах, цар шоай лоIаме хилари суверенитети лоараярах йола декларации кхоачашъяра леламах» дола дош.

Дискусе къамаьл дир 50 совгIача ораторо. Блокех дIакхетанза долча Азе, Африка, Латински Америка мехкаша еннача поправкашца цхьана советски резолюце проект хьаллаьцар 42 паччахьалкхено.

Юххера а цхьоалагIча комитето тIанийцар «дунен тайп-тайпарча районашка цхьа паччахьалкхенаш кхыча паччахьалкхений гIулакхашта цIаккха а ца сопаш тIема низаца юкъегIерташ йолча моттигашца дувзаденна цIенхаштта сахьовзадаь» хилар дувцаш йола резолюци. Резолюце дIадех «Паччахьалкхений чурча а арахьарча а гIулакхашта моллагIча тайпара гIийрта а юкъе гIертилга сов чехка соцалар», харцахьа лоархI «Дерригача дунен тIарча машара гIулакха эггара кхерамегIа йола, паччахьалкхений чурча е арахьарча гIулакханита юкъегIертара ерригa формаш».

Резолюце ерригa паччахьалкхенаш тIахьех «ООН-а Уставах шоаш тIанийца декхараш а юкъе ца гIертара хьакъехьарча декларане положенеш а бокъонца кхоачашъяра», паччахьалкхенашта тIадулл «подрывной гIулакхаш могадара е уж вIашагIдеккара, террора е юкъе гIертара кхыча формашка гIолла герза низаца юкъегIертара сабардар».

КИЗИНТЕРА ЗАЯВЛЕНИ

БОНН, 13 декабрь. (ТАСС). ФРГ канцлера Кизингера самардийнахьа хьакхайкхадир, ХДС-ХСС а социал - демократически парте а викалех латташ йола «йоккхача коалице» правительство 1969 шера юха а хургдолча хоржамашка кхаччалца мара ца латта мег», аьнна.

Селхан саррахьа малхбузенгермански телевидене гIолла хьахьекхача интервью тIа канцлера дийцар, «хIанзарча коалице гIулакхаша» ФРГ кердача правительства на юкъе дакъа лоацаш йолча партеех цхьаннена торо лургья ФРГ парламенте 1969 шера дуккха а дукхагIа бола нах шийна тIехьа баха яхаш.

Малхбузенгермански канцлера хьакхайкадир, «парламентера оппозици башха йоккха йоацача хьалашка йоккхача шии парте цхьана гIулакхаш леладаро» «Белггалара проблемаш» хьалхашка оттаеш хилар.

Кизингера из заявлени йир ФРГ кердача правительства программа дIакхайкалле хьалххагIа.

ЧЕХОСЛОВАЦКИ ДОТТАГIИЙ НОВКЪОСТАЛЦА

ПНОМПЕНЬ, 13 декабрь. (ТАСС). Камбоджа паччахьалкхенна керте латтача принца Нородом Сианука селхан Такхмау яхача городе (Кандал яхача провинце) официально хьайийлар автопокрышкаш еш йола завод. Чехословакеца айхха цхьана гIулакхаш а леладеш хьалъяь из завод хIанзарча Камбодже йоккхагIа йолча паччахьалкхен предприятех цаI я. Цун проектни низ — шера 150 эзар автопокрышка.

Раджешвар Рао лацар

ДЕЛИ. 13 декабрь. (ТАСС). Самардийнахьа студенташтеи полиценеи юкъе дов хиннача Музаффарпур яхача городе (Бихар яха штат) Инде Коммунистически парте Къаман совета генеральни секретарь Раджешвар Рао лаьцав, яхаш хоам бу ПТИ агентства. Цунца цхьана полице лаьцав КПИ окружной организаце секретарь Рамдео Шарму.

Цунца дувзаденна КПИ Центральни секретариато заявлени яьй Музаффарпуре Рао а, КПИ кхыбола членаш а лувцар «гуччахьара провокаци» санна лоархIаш. Бихар яхача штата правительства «агрессивни позице», йоах ПТИ агентства хьакхайкаьча заявлене тIа, хьахьокх е йокъалах дувлача зуламашца къовсам лоаттабара халкъа низаш оарцагIадаха а, е хоржамашта хьалхара кампани духьала йоацаш чакхъяккхара хьалхле лелаеча оппозиционни партешта торо яла а ловш из ца хилар.

КПИ Центральни секретариато хьадийхар Рао сов чехка мукъахецилга, Инде правительства уйла тIаерзайир берригa низаш Бихар яхача штате бахача хало тIакхаьначa наха новкъостал дара вIашагIтоханза дарглоацача ханна яьча цу провокацена.

Заявлене тIа йоах, Рао Бихаре ваха хиннав «моцала духьаларча къовсама ди» чакхдоаккхаш хиларца а хоржамашта хьалхарча парте гIулакхашца а дувзаденна.

ВАХАРА МАХ ЛАКХЛУШ ЛАТТ

РИМ, 13 декабрь. (ТАСС). Италерча вахара маьха индекс 127,8 пункт хилар укх шера октябрь бетта (бIаьнне метта хилийнаб 1961 шера боарам). Статистика Центральни института хаийнеех, соахка октябрь бетта дено маьхаш лакхденнад кхачан продукташта, наха дукхагIа эшача предметашта, коммунальни гIулакхаш дара.

ШЕКАР КЪАХЬА ХИЛЧА...

Шекара ялсамале оал Австрале Квинсленд яхача штатах. БIаьш километраш шера даьржа дада укхаза шекар доаккхача эрза кхаш.

Массава а хилац из чуэцача ханакомбайн эца торо йолаш — цу хана кулг-кара хьокх эрз, цкъаза берригa деаал а тIехьа ара а баьле.

Халеи низдкъален ба эрз хьокхарий къахьегам. Итт-шийтта сахьата болх бу цар воагавеча маьлха кIал, тIатIолла Iоухаш хьацар а долаш.

Мерза каторга аьннад эрз хьокхарий къахьегамах австралийски журналистех цхьанне.

Сурта тIа: Лесли Хорбс, шекара эрз хьокхаш вола 15 шу даьнна кIаьнк.

В. Хмара сурт.
ТАСС фотохроника.

Укх деношка «Динамо» ДСО къонача спортсменаша шахматех ловзаш общества хьалхара моттиг яккхара яхь дIайихьар. ХIара хода уйла е 5 секунд мара ха йоацача цу блиц-турнира финале дакъа лоацаш хилар города школашкара 13 саг. Цига котваьлар Грозненски № 91 йолча школа 6-ча класса дешархо Кукин Геннадий. ШоллагIеи кхоалагIеи моттигаш йийкъар цу школа дешархоша Костанян Гарикеи Вахлюев Игореи.

Кхьннена а совгIата лаьрхIа шахматни литература делар.

Сурта тIа: къона шахматисташ ловзача хана.

О. Смерналова сурт.

«ЖУРНАЛИСТ»

1967 шера январь бетта денз арадувла долалургда хIара бетта арахецаш хургдола, публицистически, иллюстрированни «Журналист» яха журнал — «Правда» а СССР журналистий Союза а издани. «Советски печать» яха журнал арадуврг доацаш соцадеш да.

«Журналист» яха журнал шийн оагIонаш тIа советски кепайоазув, радио, телевидени, дегIаахара хьакъехьа дола гIулакхаш а, марксистско-ленински идеологи а, советски вахара сурт а дIадовзийтар духьа еча информацех пайда эцара гIулакхаш дувцаш йола массови издани я.

Журнало шерра доаржадаь дIахьоргда газеташта, журналашта, радиона, телевиденена тIалоаттадеча партийни кулгала а, журналисташ кийчбара а вай Iалаьмате йоккхача авторски активо говзал лакхъяра а хьакъехьарча опытах лаьца ду къамаьл.

«Журналиста» декхараш цхьа профессиональни гIулакхаш кхоачашдарах чакхдоалаш дац. Цо кепаетташ арайоахаргья политиках, экономиках, Iилмах, культурах лаьца дувцаш йолча керттерча проблема статьяш.

Кепайоазонца а къамаьлаца а пропаганда проблема гIулакхаш леладеш болча партийни, профсоюзни, комсомольски болхлошта пайдана хургда из журнал.

Журнал яьде йиш хургья укх шера 28 декабрь кхаччалца.

Хь. МАГОМАДОВ,
КПСС обкома инструктор.

МЕХКДАЬТТАХОЙ БЕРАШТА ЛАЬРХIА

Грозне Владимир Маяковске цIерахча городоке Старопромысловски районе бахача мехкдаьттахой бераштa лаьрхIа 140 моттиг йола берий комбинат хьалъе йолаьй. Юбилейни шу чакхдалале кхо шу далаллца ха йола 70 бер укхаза дIачудала йиш хургья мехкдаьттахой. Иззал школе деша даха ха хьатIакхачанза дола бераш ухаргда укхаза лувча лаьрхIа бассейн а йолаш, ловзара площадкаш а йолаш хьалъеш латтача берий беша а.

ХIанз «Старогрознефть» НПУ гIишлой - монтажни Управлене прораба Болохнов Бориса кулгалду гIишлошъерий коллектив шии этажах хьалъе лаьрхIача здането фундамент йоллаш ба. Денна задането 120—130 процент кхоачашъю арматурщика Хомяков Александра, плотника Полев Павела, бетонщикаша Ибрагимова Маремас, Смоленова Валентинас иштта кхыбараша а.

А. ТКАЧЕНКО

КЕРДА КНИЖКАШ

Москверча «Наука» яхача издательствос арахийцад историе метта, литература Нохч - ГIалгIай Iилма - тохкама института археологеи этнографеи отдела заведующе, исторически Iилмай кандидата В. Б. Виноградова «ДIаяхача заман къайленаш» яха книжка.

Нохч - ГIалгIайчен а иштта лоаллахарча Къилбаседа Кавказа кхыйолча республикай а материальни культура памятникаш дувцаш йола массехк очерк я книжка юкъейоагIаш. ЖIайрахьа, Эса, Аргунски чIожашкара а Нохч - ГIалгIайчен шаьрача арений а лоархIаме дола къаьнача ханара памятникаш дувц книжка тIа.

Книжка юкъе дукха тайп-тайпара иллюстрацеш я. 110 эзар экземпляр тираж йолча цу книжка редакци яьр исторически Iилмай кандидат К. Ф. Смирнов ва. Кастта вай республика книжни тикашка дохкаш хургда из книжка.

* * *

Историе, метта, литература Нохч - ГIалгIай Iилма - тохкама института арахийцад В. М. Марковинеи, В. Б. Виноградовеи «Нохч - ГIалгIай АССР-а археологически памятникаш» яха книжка. Кхеран заман бIаьшеренагара (вай эра хьахиллале 50 эзар шу хьалха) юкъерча бIаьшерене тIеххьарча ханага (вай заман 17—18-гIеи бIаьшеренаш) кхаччалца йолча ханара материальни культура 693 памятниках дувц цу книжка тIа Нохч-ГIалгIайче археологи Iомаяра лоацца очерк а я дешарий безам тIагIоргболаш. ЛоархIамегIа долча памятникий сурташи Нохч - ГIалгIайчен историе литература йоккха список я книжка тIа.

Из книжка а укх деношка вай тикашкара эца йиш хургья.

А. ЦИЦКИЕВА.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный. Цlеча фронтовикий улица, 15. Телефонаш: редактора—2-41-23; редактора зам.—2-30-91: бехктохкама секретара — 2-45-48, партийни вахара; промышленнии, юртбоахамеи, культураи, письмойи отделий—2-25-72; корректорске — 2-09-20.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Красных фронтовиков, 15. Телефоны: редактора — 2-41-23; зам. редактора — 2-30-91; ответственного секретаря—2-45-48; отделов партийной жизни, промышленного, сельскохозяйственного, культуры и писем — 2-25-72; корректорской — 2-09-20.

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Революце проспект 7/84.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

СФ05149. Заказ№ 6382.